

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

A D R E S A S:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 19 (317) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1953 m. GEGUŽĖS - MAY 13 d.

PRICE 10 ct. XIII METAI

Amerika reikalauja visuotinės taikos

PRAŠO JAV KONGRESĄ TIRTI PABALTIJO VALS TYBIŲ PAGROBIMĄ

Praėjusi savaitė tarptautinėje politikoje buvo viena iš reikšmingesnių ir svarbesnių. Paliekant smulkmenas antrai vietai, reikia visų pirma pasakyti, kad

AMERIKOS LAIKYSENA DAROSI VIS VEIKSMINGESNĖ.

Amerika, atrodo, gyvai sudomėjusi tarptautinės politikos raida ir ne tik atsiliepia kiekvieną tarptautinį reiškinį, bet pati rodo iniciatyvą ir veikia atsėdėjusi. Šitokis nusistatymas yra labai teigiamas.

Štai, prezidentas Eisenhoweris pasiuntė sekretorių F. Dulles ir Stasseną ištirti artimųjų ir vidurinių rytų valstybes. Jie lankys Egiptą, Izraelį, Jordaną, Siriją, Libaną, Arabiją, Iraką, Turkiją, Lybiją, Indiją ir Pakistaną. Ištyrus tas valstybes, JAV nustatys aiškesnius su jomis santykius.

Gal svarbiausias tarptautinis faktas yra

EISENHOWERIO PAREIŠKIMAS, KAD TAIKA TURI BŪTI VISUOTINĖ. DALINĖ TAIKA AMERIKAI NEPRIIMTINA.

Tai yra nepaprastai svarbus pareiškimas. Atrodo, kad Amerika, Eisenhowerio politikos vedama, jau daug kur susilubavusi, šiame nusistatyme yra gana tvirta. Atrodo, jog pusmečio užteko, kad įsitikintų, jog prie dalinės taikos priėti neįmanoma, todėl dabar jau aiškiai sako, kad reikia visuotinės taikos.

Tai yra ne tušti žodžiai. Amerika suprato, kad nei „taikos“ mūrmasis Korejoje, nei koks nors dalinis „užgerinimas“ agresoriaus nepatenkins. Tai greičiau jam sužadina apetitą. Todėl ir

PASTATĖ KLAUSIMĄ VISAI ATVIRAI IR AIŠKIAI.

Tokį Amerikos nusistatymą, kaip visiškai realų ir visiškai teisingą, mes galime tikrai sverti. Ir linkėti, kad Amerika savo žodžius tesėtų. Bet... greičiausiai ir be linkėjimų jai teks tai tesėti, nes dalinė taika tikrai neįmanoma. Jos nebus Korejoje; jos nebus Indokinijoje; jos nebus nei Vokietijoje, nei Austrijos atžvilgiu; jos nebus ir Europos atžvilgiu.

AGRESORIŲ TIKTAI JĖGA GALIMA SUVALDYTI.

Tokių faktų akivaizdoje, nėra abejonių, kad Korėjos taika neįmanoma. Ji galima bus tikrai tuo atveju, kai agresorius bus prispirtas kapituliuoti. O Laose, kurin įsiveržė Vjetnamo - kinų kariuomenė (komunistai jau nesigina, kad į Laosą įsiveržė Vjetnamo kariuomenė) ir jau supo Laos sostinę Lu an Prabang, dabar traukiasi, nes prancūzai, talkinami Amerikos, sustiprino užpuolusius ir užpuolikus privertė trauktis atgal.

Mums lietuviams, labai svarbus faktas, kad Amerikos Lietuvių Tarybai pareiškus iniciatyvas,

JAV SENATORIUS CH. KERSTEN INEŠE KONGRESAN PASIŪLYMĄ ISTIRTI PABALTIJO VALSTYBIŲ OKUPACIJĄ.

Jis siūlo sudaryti specialią komisiją, kuri imtųsi rinkti žinias, kaip Sov. Rusija užpuola ir kaip okupavo Pabaltijo valstybes. Tai be galo svarbus pasiūlymas. Būtų labai gerai, kad toks tyrimas būtų padarytas, nes jis įrodytų tai, kas

yra tikri faktai. Todėl mums, lietuviams, reikia veikti, kad šis senatoriaus Kersteno siūlymas būtų realizuotas.

Tokiam pasiūlymui, kaip ir įžangą padarė pats Rusijos „prezidentas“ maršalas Vorosilovas, kuris įteikdamas ordenus savo draugui maršalui Budionui, pasakė, jog Rusija nieko ir niekad neužpuolusi ir niekur savo kariuomenės nesuntusi. Į tokį akiplėšišką Vorosilovo pasisakymą reagavo visa pasaulinė spauda ir radijas, kurie paklausė, o

KASGI SIUNTĖKARIUOMENĖ 1939 M. Į RYTINĘ LENKIJĄ, KAS OKUPAVO PABALTIJO VALSTYBES, kas buvo užpuolęs Suomiją, kas okupavo Tanu-Tuva, kieno kariuomenė okupavo Besarabiją, Karpatorusiją ir tt.?

ŽINIOS IŠ VLIKO

Oro paštu iš tremties.

Paskutinėmis dienomis įvyko tūla nesėkmė. Pagal susitarimą, min. St. Lozoraitis pasilė VLIKO pirmininkui prel. M. Krupavičiui susitikimą Paryžiuje. Kiek girdėti, pasiūlymas buvęs priimtas. Deja, tuo metu VLIKO pirmininkas susirgo rože, lotyniškai — Erisypelgas, ir negalėjo į Paryžių nuvykti.

Žinoma, tai nedidelė naujiena, bet kai tūla spauda pirminko ligoje įžiūrėjo „diplomatinę ligą“, tai yra teigiama, kad taip nebuvo.

Antra žinia, taip pat jau paskelbta JAV spaudoje, yra ta, kad buvęs Lietuvos atstovas Vokietijoje p. K. Škirpa padaręs žygių Vakarų Vokietijos atstovui vėl grįžinimo į sienas pareigas.

Atrodo, kad dėl to VLIKE nebūtų nesutarimo. Deja, ligšiol Diplomatinis šefas vis neįstengia susitikti su VLIKO pirmininku ir išspręsti tuos klausimus, kurie ligšiol kliudo, kaip ir vysk. Brizgys, pas jus lankydamas, yra pasakęs, ne vieno šio, be ir kitų klausimų, kurie reikia skubiai spręsti, išsprendimo. Palauksime... (hlj).

LIET. CHORO KRIKŠTYNOS

gegužės 9d. įvyko jaukiose Victoria Auditorium salėse. Choras gražiai pasirodė gausiai susirinkusiai publikai. Ypač visus sužavėjo Kareivių maršas iš Fausto operos, pritariant „Trimito“ orkestrui. Choras sveikino visos liet. organizacijos. Krikšto tėvų buvo net 3 poros: Parlamento atstovas Ya remko su p. Mankuviene, J. Matulionis su p. Indreliene ir Liet. Namų pirm. I. Strazdas su p-le Radzevičiūte.

Choras pakrikštytas „Varpo“ vardu. L.

Tai vis sovietinės „taikos“ faktai. Pagaliau, kas Korėją užpuolo, kas veržiasi į Vjetnamą ir Laosą? Kas veikia Malajusė ir tt? Žodžiu agresorius tiek neturi gėdos, kad net per akis meluoja pats sau jau.

Kaire šiomis dienomis įvyks Arabų lygos konferencija, kuri tars svarbius klausimus, ypač dėl santykių su Izraeliu ir kt.

Britų derybos dėl Suez su Egiptu pertrauktos. Jos sklandžiai nevyksta.

Reikšmingi savivaldybių rinkimai Anglijoje: Darbo partija laimėjo 354 vietas, konservatoriai pralaimėjo 241 vietą, komunistai neteko visų jų turėtų 7 vietų, ir liko be nieko.

Iš Albanijos pasipylė nauja pabėgėlių srovė. Bėga Italijon.

— Siamo atstovai tarėsi su JAV valdžia dėl paramos prieš gresiantį komunistų kariuomenės įsiveržimą.

— Rytinei Vokietijai gresia badas. Komunistai taip nušemininkavo tą kraštą, kad jis pristigo duonos. Vakarinė Vokietija siūnia kviečių už 42 mil. DM.

— Strasburge prasidėjo patariamasis Vieningos Europos ministerių tarybos posėdis.

— Šiomis dienomis JTO darė didžiausią bombardavimą per paskutinius 10 mėnesių šiaurinėje Korejoje, kur numesta 390 tonų sprogstamos medžiagos.

— Adenaueris vyks į Londoną tartis su Churchilliu.

— JAV susirūpinusi, kad komunistų kariuomenės įsiveržimas į Laos gresia pavojumi visai rytų pietų Azijai.

NAUJAS PAVOJUS LIETUVAI

NUMATYTA ĮVEŽTI 3 MIL. RUSŲ

Tokia antrašte latvių tremtinių laikraštis „Latvija“ balandžio 4 d. numeryje įdėjo Vienoje ir Salzburge veikiančios spaudos agentūros „Inter report“ pateiktą pranešimą. Si agentūra skelbia, kad sekančių trejų metų laikotarpyje trijose Baltijos valstybėse — Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje esą numatyta apgyvendinti trys milijonai rusų. Šią akciją įvykdžius, rusų skaičius Baltijos valstybėse siektų 4 milijonų, tai gi, iš bendro šių kraštų 9 milijonų gyventojų skaičiaus, 5 milijonų latvių ir lietuvių tektų 4 milijonų rusų, pažymi minėtoji spaudos agentūra.

Toliau rašoma, kad rusai numatyti apgyvendinti daugiausia didmiesčiuose, uostuose ir apleistose lenkų, žydų ir pačių pabaltiečių buv. gyvenamose vietovėse, taigi daugiausia Tallinne, Rygoje, Ventspilyje, Ljepojuje, Daugavpilyje, Kaune, Vilniuje, Klaipėdoje ir apleistose vietovėse Klaipėdos bei Vilniaus krašte ir Latgalijoje. Šio suplanuoto rusų apgyvendinimo tikslas esąs sudaryti rusų gyvenamas zonas Baltijos pajūryje ir šių kraštų pasieniuose, o apgyvendinant rusus palei susisiekimo kelius ir didesniuose miestuose, sujungti jų gyvenamas vietas į vieną tinklą. Kartu su tuo, aplink miestus ir uostus susidarys naujos rusų darbininkų kolonijos, kurios sups miestų branduolį.

Pirmoji įvežimo banga po antrojo pasaulinio karo susidaro iš valdininkų ir vyr. darbininkų bei partijos pareigūnų, antroji banga — iš rusų žemdirbių ir darbininkų.

Pranešimo gale pažymima: „Turime būti tvirtai įsitikinę, kad, Eisenhowerį išrinkus, amė

rikių padaryti pareiškimai, jog Baltijos valstybių aneksija nėra pripažinta, skatins rusišką akciją pagreitinti“.

„Mes neturime kitų ginklų, kaip mūsų atstovybių protestai ir reikalavimai jau dabar atsistoti prieš prievartą Baltijos valstybėse, nes tada, kai rusų apgyvendinimas bus įvykęs faktas, bus jau per vėlu“, baigia laikraštis.

SABOTAŽAI R. VOKIETIJOJE

Paskutiniu metu sabotažų aktų išdavoje eilė zonų fabriku sustabdė darbus. Magdenburge Krupp-Gruson fabrikuose susprogdinta eilė katilų. Ten pat, vienam kitam fabrike, kilo gaisras ir tai kartojosi.

Pagal DPA, sabotažai įvyko ir eilė tekstilės fabriku, prieš tai pašalinus ugnies gesintuvus. Šalia Leipzigo vienas benzino fabriko dėl sabotažo neveikė visą mėnesį. Leuna įmonėse „Walter Ulbricht“ pakartotinai nutraukti telefono laidai ir pavojaus signalai.

Eilę MTS sugadinti įrengimai, naujuose kolchozuose įvykdyti padėgimai. „Buožės“ („Grossbauern“) puolė SED funkcionierius, volkspoliciją ir kolchozų pareigūnus.

Anglies kasyklose tarp geštapo ir liaudies policijos bei darbininkų įvyko kruvinių susirėmimų, kuomet iš darbininkų pareikalauta „laisvu noru“ pakelti darbo normas. Mansfeldo kombinate „Wilhelm Pieck“ areštuoti seniai kasyklose dirbą inžinieriai. Jie kalutinami palaukus ryšius su anksčiau areštuotaisiais fabriko direktoriais ir inžinieriais ir „sabotažų“ kombinata.

— Winnipeg, Reginoje ir Edmontone vakar iškrito 7 coliai sniego.

PIANISTO A. KUPREVIČIAUS KONCERTAS. Gegužės 17 dieną, sekmadienį, 7 valandą vakaro Montrealy, Plateau salėje, bus vienintelis pasižymėjusio PASAULINIO MASTO LIETUVIO PIANISTO ANDRIAUS KUPREVIČIAUS koncertas. Pianistas Pietų ir Šiaurės Amerikoje turėjo nepaprastą pasisekimą. Didžioji New Yorko spauda jį ypatingai augštai įvertino. Čikagoje jis turėjo net du koncertus, kuriuose atsilankė po 3.000 publikos. Nepraleiskime progos neišgirdę šio žymiojo mūsų pianisto, vienintelio plačiai koncertuojančio Amerikoje ir Europoje. **SEKANČIAME „NEPR. LIETUVOS“ NUMERY BUS VISOS ŽINIOS APIE KONCERTANTĄ — A. KUPREVIČIŲ.**

BROLIŲ MOTUŽŲ FILMAI MONTREALY. Gežųžės 23 ir 24 dienomis Montrealy ir apylinkių lietuviai gauna progą PAMATYTI SAVO ISSILGTĄJĄ TĖVYNĘ LIETUVĄ ir pagyventi jos laukuose ir pievose, su pjovėjais, artojais, šianapjūtėje, rugiapjūtėje, pasilinksminti vestuvėse, paritinėti Velykose kiaušinius, pažuklauti, aplankyti jomarkus, atlaidus, pamedžioti Lietuvos miškuose ir laukuose, pažvejoti Lietuvos ežeruose, upėse, pasižiūrėti žirgų lenktynių ant ilgo Sartų ežero ledo Dusetose, pakvėpuoti žydinčių Lietuvos pievų ir kvapiu Lietuvos miškų ir girių oru... Be to, PAMATYTI IR SPALVINĮ LIETUVOS PASTO ŽENKLŲ filmą ir pasižiūrėti Amerikos lietuvių parodų ir Lietuvių dienų. Tai vis naujai padaryti ir mūsų NEMATYTI FILMAI. Nepraleiskime retos progos. Visa tai bus gegužės 23 ir 24 dienomis Aušros Vartų salėje, 377 Willibrord Ave, Verdune.

Plačiai pagarsėjęs pianistas ANDRIUS KUPREVIČIUS

atvyksta Montrealin ir šį sekmadienį, gegužės 17 dieną 7 valandą vakaro punktualiai Plateau salėje, 3710 Calixa Laval, duoda vienintelį koncertą. Visi tautiečiai maloniai prašomi dalyvauti šiame mūsų garsaus pianisto koncerte. Jis yra baigęs Valstybinę Konservatoriją Kaune. Daug koncertavęs Pabaltijo valstybėse, daugumoje didžiųjų Europos miestų, ypač daug Vokietijoje, Šveicarijoje. Yra apvažiavęs su koncertais visą pietinę Ameriką. Dabar jau keli mėnesiai koncertuoja Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Didžiausią pasiekimą turėjo New Yorke, Čikagoje, Clevelande, Hartforde, Ročestery, Los Angeles. Po du koncertus turėjo Čikagoje ir New Yorke ir antrą koncertą turės Clevelande po koncerto Montrealy. Po to jis yra pakviestas koncertuoti į Washingtoną, Min daug vainikavimosi Lietuvos karaliumi 700 metų sukaštuvų iškilmingame koncerte. Plačiau apie koncertą žiūrėkite sekimą ir Montrelio kronikoje.

IMIGRACIJA IR TOLIAU VYKDOMA DIDELIU MASTU

Pilietybės ministeris Harris ryba neseniai priėmė 770 mil. pareiškė, kad vyriausybė supranta negalinti atlikti savo uždavinių 15.000.000 piliečiais ir planuoja vykdyti didelį imigracijos planą priimdama naujus piliečius.

Ministeris sakė, neseniai parytoje imigracijos apžvalgoje parlamente, kad vyriausybė dabar renka imigrantus labai plačiu pagrindu.

Mr. Harris pranešė, kad iš 164.498 imigrantų bendro skaičiaus, kurie pasiekė Kanados krantus 1952 metais, 42.675 buvo iš Suvienytos Karalystės.

Iš 1952 metų atvykusių maždaug 85.000 buvo darbininkai ir per 79.000 buvo žmonos, vaikai ir tėvai. (CS).

KANADOS INASAS NATO SĄSKAITON 54.900.000 Dol. Šiaurės Atlanto Sąjungos Taryba neseniai priėmė 770 mil. dol.

KANADOS PILIETYBĖS DIENA

Ministeris pirmininkas prieš keletą savičių pranešė, kad šiais metais Pilietybės Diena Kanadoje bus gegužės mėn. 15 d.

Pilietybės Diena nėra šventė, bet sulig ministerio pirmininko žodžiais „proga, kada Kanados žmonės yra prašomi apmąstyti Kanados pilietybės pareigas bei jos privilegijas. (CS).

Andrius Kuprevičius

DU SVARBUS pranešimai:

BROLIAI MOTUŽAI

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada

Telefonas: HEMlock 7920.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$ 5.00	Canada	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50		Amerika & S. Amerika \$ 5.50	
Visur kitur	\$ 6.00	Other Countries	\$ 6.00
Teksto eilutė	ct. 0.15	Pajieškojimų kaina ..	\$ 1.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Baltų Federacija

RAGINA PAMINĖTI BIRŽELIO M. 14 D.

Kaip įprasta, Baltų Federacija Kanadoje ir šiais metais prašo visų lietuviškų organizacijų, bendradarbiaujančių su latvių ir estų draugijomis, surengti gedulnigus paminėjimus — mūsų tautos kankinių dieną. Kadangi birželio m. 14 d. š. m. yra šventadienis, partatina surengti paminėjimus šią nedarbo dieną.

Yra labai svarbu pakviesti ir kanadiškų svečių — kalbėtojų, kurie yra gerai žinomi draugijos apylinkėje. Paminėjimo antrąją dalį, menišką programą, reikėtų prarasti taip, kad ji atitiktų šios dienos rimtumui ir reikšmei.

Birželio m. 14 d. yra vienas mūsų stipriausių argumentų ko voje su bolševizmu, kuris šią dieną Pabaltijo valstybėse išsivystė ligi tol Europoje negirdėtų žiaurumų. Reikia daryti visas galimas pastangas, kad šita diena būtų tinkamai įvertinta ir Kanados spaudoje bei radijofone. Ligšioliniai patyrimai parodė, kad geriausi rezultatai pasiekiami užmezgant asmeninius kontaktus su vietiniais leidėjais ir spaudos žmonėmis.

Baltų Federacija išleis ir šiais metais atsišaukimą. Pareikalaujant, lapeliai galės būti išsiuntinėjami ir kitoms organizacijoms. Yra partatina, kad trijų Pabaltijo tautų organizacijos vietoje koordinuotu savo pareikalavimus, kad neįvyktų duplikacijų. Šia proga Baltų Federacija prašo prisidėti tam tikru procentu nuo parengimo pajamų spausdinimo išlaidoms padengti.

Baltų Federacija Kanadoje taip pat turi medžiagos spaudos straipsniams ir radiofono transliacijoms anglų kalba. Jei gu šita medžiaga pageidaujama, prašome ir jos pareikalauti kartu pažymint, kiek laiko numatoma radiofono transliacijos.

Prašome medžiagos ir atsišaukimų pareikalavimus prisijungti ne vėliau gegužės m. 21 d. Lietuviškos organizacijos tuo reikalu gali kreiptis ir Baltų Federacijos Kanadoje vicepirmininką dr. M. Anyšą, 67 Sussex Ave, Toronto 4, Ont.

A. Mielus
POVILĄ RUTKAUSKĄ
ir
ANELE JAKUBAUSKAITĘ
sukūrusius lietuvišką šeimos židinį, sveikinu ir linkiu daug laimės.
Petrus Ražanas.

KL BENDRUOMENES REIKALAI

KANADOS LIETUVIŲ BEN DRUOMENES APYLINKIŲ VALDYBOMS

Jau š. m. vasario m. pradžioje K. L. B. Krašto Valdyba kanadiškoje spaudoje buvo paskelbusi K. L. B. Šalpos Fondo laik. taisyklės ir raginimą Apylinkių Valdyboms suorganizuoti š. Fondo komitetus arba paskirti jo įgaliotinius ir pranešti jų sudėtį bei adresus centrui. Tačiau iki šiol beveik nėra viena kolonija to nėra dar padariusi. Todėl pakartotinai prašome K. L. B. Apylinkių Valdybas galimai greičiau suorganizuoti š. Fondo Apylinkių komitetus, o mažose kolonijose paskirti jo įgaliotinius

ir iki š. m. gegužės 25 d. pranešti š. F. C. Komitetui, adresu 235 Ossington Ave., Toronto, jų sudėtį ir adresus, kad būtų žinotume, kam siuntinėti raštus.

K. L. B. S. Fondo C. Komitetas tikisi, kad K. L. B. Apylinkių Valdybos nedelsiant pradės šalpos komitetų organizavimą ir įsijungimą į šalpos darbą. Nepamirškime, kad į vargą patekę broliai lietuviai laukia mūsų geros valios bei paramos!

K. L. B. Šalpos Fondo Centro Komitetas.

LIETUVIŲ DIENA KANADOJE.

KLB Hamiltono apylinkės valdyba savo idėjai — surengti Lietuvių dieną Kanadoje — pritarus bei pasižadėjus remti Kr. Apyl. Pirmininkui suvažiavime, jos įgyvendinimui ruošiasi ir numato sekančias:

- 1) LD būtų rengiama š. m. rugpjūčio m. 1—2 dd. (rugsjūčio 3 d. — pirmadienis yra laisvas nuo darbo) Hamiltone, viename stadione, arba, blogam orui esant, labai didelėje kariuomenės halėje.
- 2) LD numatoma šiuos programos metmenis:
 - a) rugsjūčio m. 1 d., šeštadienį iš ryto, stadione atskirų sporto klubų varžybos — lengvoji atletika, krepšinis, ir tt.
 - b) po pietų iškilminga eiseną, nešant vėliavas, įvairius plakatus, šūkius ir tt., iš miesto centro į stadioną. Praeinant pro karių paminklą, pagerbiant žuvusius, padėti vainiką su atitinkama kalba ir t. t.
 - c) stadione iškilmingas pražygiavimas pro svečių tribūną, L. D. atidarymas, svečių kalbos ir kt.
 - d) atskirų chorų, tautinių šokių grupių, sportininkų —

sakalų gimnastika ir k. k. — pasirodymai.
Po to bendro jungtinio choro ir jungtinės tautinių šokių grupės pasirodymas.

e) Tos dienos užbaiga.

3) Rugpjūčio m. 2 d. iš ryto iškilmingos pamaldos.

Po pietų įvyktų bendra gegužinė su linksma ir įvairia programa už miesto ribų, gražioje vietoje.

4) LD proga išleisti specialų leidinį, anglų kalboje, supažindinimui anglų ir kitų tautų visuomenės su Lietuvos kraštu, jos praeitimi, išgyvenimais ir dabartinėmis kankiomis.

Išleisti smulkia LD programą anglų ir lietuvių kalbomis.

5) Išgarsinti, lietuvių ir anglų spaudoje, LD reikšmę, kad tuo daugiausiai į šventę pakraukus šūkių visuomenės ir savų tautiečių.

6) LD pravedimo tikslu jau išsiuntinėti visoms KLB Apylinkių Valdyboms atitinkami raštai, su prašymu atsakyti iki gegužės m. pradžios, kuriuose visos apylinkės prašoma pareikšti kuo kas gali prisidėti prie programos ir pateikti savo sugestijas.

Sėkmingam LD pravedimui

„NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“ SKELBIA TAI, KO NESKELBIA „LAISVĖ“, „VILNIS“ IR „LIAUDIES BALSAS“.

Praėjusiam „NL“ n-ry buvo paskelbta iš Vilniuje išeinančios „Tiesos“ apie sovietinę Vilniaus statybą. Iš to „Tiesos“ rašinio aiškiai matyti, kokia Vilniaus statyba ir kaip Vilniaus darbininkai dirba, jeigu „Tiesa“ rašo, kad trūksta prastiesių dalykų, kaip pjūklai, paprastos iš lentų sukaltos dėžės, kad Darbo ministerija kažin kur nudaug vienintelį aparatą reikalingą vamzdį ir darbininkai turi dėl savo pečių nešioti sunkumus ir tt.

O štai tame pat — 1953 m. kovo 3 dienos „Tiesos“ Nr. 52 (3035) — straipsnyje „Feljetonas“ rašoma:

Ar gi neįdomu, kokie tie „niekšingi ir žvėrys“ amerikiniai ir angliškiesi „tarnai“ — gydytojai, kurie pasirodė, Stalino buvo išprievartauti, o jų išdavikė jo ir ordenu apdovano ta už išdavimą. O pasirodė, kad visa tai yra sovietinės policijos, komunistų partijos tarnau, išprievartauta ir suklauto. Bet toliau — dar įdomiau:

Tai ta garsioji sovietinė tvarkelė! Ar netiesa? Ne veltui anuomet rusų kviesliai, kviesdami Riuriką, sakė: „Mūsų žemė didelė ir turtinga, bet tvarkos joje nėra.“ Ir taip per visą Rusijos istoriją eina raudona gija. Tai ir Kaišiadoryse dedasi maždaug tas pat, kas dedasi ir „didžiosios tėvynės sostinėje“ — Maskvoje. Ir čia, pasirodė, veikia stebuklingieji daktarai, kurie prekiauja nuodais ir nuodija žmones. Kazin, ar tai nesąmoningas okupantų triukas — siekias juo daugiau išnuodyti lietuvių ir padaryti daugiau vietos „pere sieleincams“? Tikrai, kuo kaitos kitos tautos, kad drauge su ruskais turi kentėti skurdą, vargą, netvarką ir bjauriausią prievartą?

„Feljetonai laikraštyje turi padėti auklėti tarybinius žmones aukšto politinio budrumo dvasia. Tai ypač primena prieš kurį laiką niekšingų gydytojų-

-nuodytojų demaskavimas, dar kartą su visu ryškumu parodęs tikruosius amerikinių ir angliškų žmogėdų ir jų niekšiškus tarnų veidus. Tai dar kartą viems mums priminė, jog pas mus yra likusių buržuazinės ideologijos, privačiasavininkiškos psichologijos ir moralės liekanų, yra likusių buržuazinių pažiūrų ir buržuazinės moralės skleidėjų — gyvų žmonių, slapty tarybinės liaudies priešų. Negalima užmiršti, kad mūsų respublikoje dar visai neseniai plačiai veikė įvairios buržuazinės nacionalistinės partijos — tautininkų, krikščionių demokratų, sionistų, socialdemokratų ir pan. Nors tos partijos sutriuškintos, bet jų liekanos dar gyvos, dar yra jų ideologijos nešiotų, kurie, naudodamiesi mūsų žmonių žioplumu, kenkia tarybinei liaudžiai ir trukdo“.

„Kai kurie laikraščiai, išspausdinę feljetonus, paremtus konkrečiais gyvenimo faktais, pakėlė labai svarbius budrumo klausimus kovojant prieš žioplumą ir nerūpestingumą. Štai „Kauno tiesa“ išspausdintame feljetone „Suklastotas atestatas“ papasakojo apie sukčių Lazarį Lipovskį ir dar didesnį sukčių jo tėvą Marką Lipovskį, kurie Kaišiadoryse sugebėjo surasti žioplus, padėjusius jiems išgauti suklastotą vidurinės mokyklos baigimo atestatą. Ar bereikia geresnių įrodymų, kaip kartais gali būti sudarytos sąlygos priešiškam elementui įsibrauti į mūsų įstaigas ir ten išgauti dokumentų pagalbą varyti kenkėjišką veiklą? Teisingai feljetono autorius S. Balionis su paniekinančia pašaipą kreipėsi į Kaišiadorių žioplus: „Kodėl jūs negalėjote žvilgtelti į sukčiū pasofotografiją ir sulyginti ją su originalu?“ Demaskuodamas Marką Lipovskį, feljetonas atskleidžia jo niekšišką veiklą, kai jis pardavinėjo ligoniams kažkokį vandenį vietoje penicilino ir iš esmės marino tuos ligonius“.

VICTORIJOS DIENA

Gegužės 24-toji, Viktorijos diena, visuomet yra buvusi šventė. Kadangi Kanados pavasaris yra per daug klatingas, gegužės mėnesį būtų pavojinga laikyti vasaros mėnesiu — bet mažiausiai slenksčiu į vasarą.

Tai yra diena, kada kanadiečiai paprastai atidaro savo vasarnamus, kada prasideda upių ir ežerų žuvavimo sezonas, kada Toronte įvyksta Queen's Plate arklių lenktynės, kada darbininkai ir mokiniai turi teisėtą laisvą dieną tai yra diena fejerjerkams, iškylosms arba daržininkystei.

Viktorijos Diena švenčiama 19-to šimtmečio valdovės prisiminimui, kurios gimtadienis buvo gegužės mėn 24 d. Ši diena neturėtų būti sumaišyta su Karalienės Elzbietos gimtadieniu.

Šiais metais tačiau bus kai kurie pakeitimai, kadangi Viktorijos Diena yra švenčiama gegužės mėn. 18 d. Tai daroma dėl to, kadangi Karalienės Elzbietos akūrinavimas įvyksta birželio mėn. 2 d., kuri taipogi bus švenčiama ir dėlto buvo manoma, kad dvi šventės neturėtų būti taip arti viena prie kitos. Kitais metais viskas vyks normaliai. (CS)

A. A. MARTAI KLINGIENEI

mirus, jos vyrui — K. L. B. Rodney Apyl. nariui GUSTAVUI KLIUGUI, dūkroms, giminėms ir artimiesiems reiškiam gilią užuojautą.

K. L. B. Rodney Apyl. Valdyba.

WELLAND, Ont.

WELLANDAS AUKAVO TREMTINIAMS.

Welland Apylinkės Valdyba, šiais metais, kovo mėn. 8—15 dd., pravedus pinigų, rūbų ir avalynės rinkliavą, pasilikuotiems Vokietijoje lietuviams (Welland, Niagara Falls ir Pt. Colborne) siurinko ir pasiuntė į Vokietiją 83 dol. ir su įpakavimu 657 svarus drabužių ir avalynės.

Visais LD reikalais prašome, galimai greičiau, atsilipti ar spaudoje, ar rašyti tiesiog Hamiltono Apylinkės Valdybai šiuo adresu: J. Kšivickas, 491 Dundurn St. S., Hamilton, Ont., telef. 3-9022.

Apylinkės Valdyba.

avalinės. Už rūbų persiuntimą ir įpakavimą sumokėjo Welland Apylinkės Valdyba iš savo kasos.

Aukų rinkėjams, kurie panaudojo savo susisiekimo priemones, neimdami jokio atlyginimo pp. K. Žukauskui, Pr. Kalvaičiui ir V. Karaliui, be to, padėjusiems rinkti, pp. Stankevičienei, Žinaitienei, Karalienei, Naiduškevičienei, Mačikiniui, Petraičiui; padėjusiems suorganizuoti ir nuvežti į stotį, pp. Kuzaui, Kalvaičiui, Šiurkai ir Trampai, už panaudojimą savo sunkvežimio nuvežimui į stotį rūbų ir avalinės, padėjusiems pakuoti panelei Gudinaičiutei, pp. Naiduškevičienei ir Stankevičienei už leidimą panaudoti rūbams ir avalinei su krauti patalpas, visiems padėjusiems, reiškia širdingiausiai padėką.

K. Blužienė,

Welland Apylinkės Valdybos narys šalpos reikalams.

Neužmirskime atnaujinti „Nepriklausomos Lietuvos“ prenumeratos

IR PARAGINKITE KITUS JĄ UŽSIPRENUMERUOTI.

TĄ GALIMA ATLIKTI PAPRASČIAUSIU BŪDU:

DĖKITE PINIGUS Į VOKĄ IR PAPRASTU LAIŠKU SIŪSKITE ADRESU: NEPRIKLAUSOMA LIETUVA, 7722 GEORGE STREET, VILLE LASALLE, MONTREAL, P. Q. Nebuvo atsitikimo, kad pinigai būtų žuvę. Kam patogiau, prašome siųsti ar banko čekiu ar pašto perlaida — Money Order'iu. Kam sunku prenumeratą apmokėti už visus metus, gali mokėti dalimis. Naujai atvykusieji laikraštį gauna bargan tol, kol prasikuria ir sugeba apsimokėti.

LONDON, Ont.

MOTINŲ PAGERBIMAS

Gegužės 16 dieną Londono lietuviai turės per Motinų pagerbimą smagią pramogą. Toronto meno mėgėjų grupė statys 4 veiksmų dramą „Valka“.

Motinų pagerbimas ir spektaklis bus ukrainiečių salėje, Layard g-vė Nr. 625. Pradžia 7 val. vak.

Maloniai kviečiame visus tautiečius į šią retą ir smagią pramogą atsilankyti. Po programos jaunimas turės progos ir pasižokti. Laukiama svečių iš aplinkinių, Londonui artimesnių, kolonijų.

Apyl. Valdyba.

LIUDNŲJŲ BIRŽELIO ĮVYKIŲ MINĖJIMAS.

Šiemet Londone gyvenę pabaltiečiai liudnų birželio įvykių paminėjimą rengia kartu su kitų tautų išeiviais — ukrainiečiais, lenkais, vengrais ir kt.

Raudonojo teroro aukų liudnasis paminėjimas vyks prie Viktorijos parko paminklo žuvusiems už laisvę. Kiekvienos tautybės išeiviai padės gyvųjų gėlių vainikus ir bus pasakytos atitinkamos kalbos.

Į iškilmes pakviestas miesto Burmistras, parlamentų atstovai ir kiti aukštieji pareigūnai. Šios iškilmės bus VI. 12. Pradžia 6,30 val. vak.

Š. m. birželio mėn. 14 d. — sekmadienį per lietuviškas pamaldas bus išvežtųjų ir žuvusių tautiečių bažnytinis paminėjimas. L. E-tas.

DĖMESIO VERTAS DALYKAS.

Neperseniai Londone įkurtas Imigrantams paremti komitetas, kurin savanoriškai įėjo įvairių miesto valdinių įstaigų, organizacijų, klubų, lygų, bažnyčių ir kt. atstovai. Komiteto vyriausias tikslas — teikti pirmąją reikalingą pagalbą Londone besikuriantiems naujiems ateiviams. Sekmingesniai veikimui išvystyti, sudar

APDRAUDOS REIKALAI

Norėčiau šiuo klausimu su gerbiamaiais skaitytojais pasidalinti mintimis. Pirmiausia adreso pakeitimas; jį būdų apdrauda tiek nuo gaisto ar nuo pavogimo galvoja tik tuo adresu, kuris yra pažymėtas jį su apdraudos polise. Todėl niekad neužmirškite, pakeičiant savo butą, pranešti savo draudėjui naują adresą, kad jis galėtų formaliai perkelti apdraudą ant naujo adreso.

Apsidraudžiant nuo gaisro, visada pareikalaukit, kad prie polises būtų pridėta „Supplemental Contract“. Šis priedas nuo 1.000 dol. apdraudos sumos kainuoja tik 0,50 ct. daugiau, bet jis prideda apdraudą nuo įvairiausių nelaimių, pav., nuo vėjo, žaibo, eksplozijos, lėktuvo užkrito, mašinų įvažiavimo, nuostolio nuo dūmų ir vandens. Be šio priedo draudimas galioja tik tada, kada nelaimė prasidėjo tiesiai nuo gaisro. Daugelis vietinių lietuvių sužinojo apie šį priedą jau po laiko.

Taipogi nepatartina niekad drausti savo turto virš 80 proc. vertės. Nes 20 proc. veik visada nuskaitoma už amortizaciją, kadangi drabužiai ar baldai dėvisi ir jų kaina krinta. Po metų ar daugiau naudojimo, ne galima įkainoti taip, kaip naują daiktą. Namo taipogi nereikia drausti virš 80 proc. jo vertės, nes kad ir dideliame gaisrui kilus, jo fundamentas, kamienas ir sienos veik visada lieka sveiki.

Mašinų vairuotojai ypatingai turi apsidrausti nuo socialinės atsakomybės, nes per vieną sekundę gali nustoti viso savo gyvenimo sutaupti. Nelaimėi atsitikus, niekad mašinos nereikia pajudinti iš vietos arba prisiminti kaltę sau, kol visas reikalas nebus smulkiai išnagrinėtas. Visada reikia tuojau pašaukti policiją, kad užregistruotų nelaimę, ir faktus. Reikia sau pasižymėti visų interesantų vardus, pavardes ir adresus (dalyvių, liudininkų ir nukentėjusių), policininko numerį, jo mašinos numerį ir tt. kad būtų vis kas smulkiai žinoma. Tada daug lengviau galima reikalą išnagrinėti.

Kurie yra kitur apsidraudę ir galvoja atnaujinti apdraudą per šią agentūrą, prašomi, kad ir prieš metus iš kalno arba jau gavus atnaujinimą, pasikambinti ir pranešti užsibaigimo datą ir visas reikaldas bus skubiai sutvarkytas. Nes nelaimėi ištikus vis yra geriau kreiptis pas savą dėl sutvarkymo. Taipogi prieš apsidraudžiant kitur prašau patikrinti kainas su mano agentūra. Rasi te, kad kainos yra visada prieinamos ir reikalui esant, mokestis yra padalinamas į kelias dalis, kad palengvinus išsimokėjimą.

Kurie neapsidraudė savo baldų nuo gaisro, partatina per ilgai nedelsti, nes vidutinis mokestis yra tikrai 9,50 dol. nuo 1.000,— dol. sumos per trejus metus.

A. Norkeliūnas,

Montreal Enterprises Reg'd vedėjas.

Tabako ūkiai ir įsikūrimo juose galimybės

RAŠO AGRONOMAS K. VALAITIS.

Po keletos metų darbo fabrikuose, dauguma iš mūsų, pradedant gaminti, kaip galima greičiau nusikratyti fabriko jungo. Nedaug atsiranda asmenų, ypač su šeimomis, kurie gaudami, rodos, ir nemažą „pėdę“, metų galė žymiai pakelti savo s-tą banke. Kita vertus, mūsų prigimtiai mechaniskas darbas nėra viliojantis. Mus traukia kūrybinis ir laisvos iniciatyvos darbas, todėl kai kurie, pinigų su taupę, metasi į prekybą, amatus, žemės ūkį ir kt.

Praktiškai dirbdamas žemės ūky-tabakynėje, jaučiu pareigą pasidalinti kai kuriais patyrimais ir pastebėjimais su tais tautiečiais, kurie galvoja mėginti laimę šiame biznyje.

Tikrų statistinių duomenų neturiu, bet, atrodo, didžiausias procentas tautiečių, kryps tančių į žemės ūkį, bando laimę tabakinuose ūkiuose. Ir nieko nuostabaus, nes kitos ž. ūkio šakos kaip pieno, gyvulių, paukščių, sodų, daržų, ūkiai (gal išimti sudarytų cukrinių runkelių auginimas), nors yra pelningi, bet reikalauja didesnio pradinio kapitalo įsikūrimui. Pradėjus, pav., pie no ūkį su viena karve, turės praeiti keletas metų kol toks ūkininkas tik pradės produkoti ir šiek tiek užsidirbti. Suminėtų ūkio šakų pagaminami produktai tampriai susiję su

rinkos konjunktūra ir jos svyravimais. Čia ūkininkas privalo būti labai apsuksrus, toli nutantis ir jautrus rinkos konjunktūros atžvilgiu. Jis turi laiku pajusti artėjančius savo gaminamų produktų rinkų susiaurėjimus ir, laiku likvidavęsis, mestis į kitą ūkio šaką, turinčią geresnes perspektyvas. Apsukresni kanadiečiai taip ir daro, užtat pusėtinai turtingai gyvena. Tokiam, tačiau, „sportui“ turi būti finansiškai stiprus ir išmanantis.

Tabako ūkiai šiuo atžvilgiu, kol kas yra išimtis. Jie bazuojasi daugiausia vietinė rinka ir yra griežtai reguliuojamas apsinimo plotas. Žodžiu, tabako auginimo savo pagaminamą produktą visada parduoda.

Pradėti tabako biznis laipsniškai, kaip ir turėtų būti, ne reikia didelio kapitalo. Jei nenorima staiga pralobti ir jei šeima susideda iš dviejų ar daugiau dirbančių, gali mėginti ir visai be pinigų. Pradžioje reikėtų padirbėti samdiniu (pav., sezoną), vėliau paauginti iš pusės ir tada, jei keli metai buvo sėkmingi, jau galima galvoti apie nuosavo ūkio įsigijimą. Tai būtų pats realiausias kelias, norint išvengti didesnių nepasisekimų ir nusivylimų.

Seniau emigravę mūsų tautiečiai pradėjo tabako biznį kaip tik šiuo keliu. Šiandien

jie, tik su mažomis išimtimis, turi puikius, jau išmokėtus ūkius vertės 50 — 100 tūkst. dol., o kai kurie jų valdo net po du ar daugiau ir jau dabar patys nedirba, o atiduoda pusi ninkams.

Reliatyviai imant, kitų šakų ūkių savininkai kur kas biedriau gyvena ir verčiasi, o jų ūkių vertė šiandien kelis kartus žemesnė.

Kad tabako ūkiai savo bendra išorine išvaizda toli skiriasi nuo kitų šakų ūkių, tą kiekvienas gali ir nenoromis pastebėti. Užkalbinęs tolia tabakininką prie bonkos alaus, gauni lė tu tonu ir lyg nenoromis atsakymą, girdi, šiais metais uždirbau apie 20 arba 30 tūkst. dol. Žinoma, apie išlaidas tokiomis atvejais nevisada patogiai kalbėti, nes vistiek jų realaus vaizdo negausi.

Bendrai, žemės ūkis, kokią šaką beintum, yra labai nelengvas biznis ir tai ypač liečia tabako ūkius. Jei tūlas tautietis galvoja apie tabako ūkį, jis privalo nebijoti juodo ir ilgų valandų darbo, gerai turi pažinti su pačios kultūros auginimu praktiškai ir visai neblogai bent kiek ir teoretiškai, apsiservoti kantrybę, ir tik tada bandyti investuoti savo sunkiai uždirbtus pinigus miškuose, kasyklose ar fabrikuose.

Stebint iš arčiau mūsų tautiečių pastangas griebtis tabako auginimo biznio, pastebima nemaža nusivylimų. Pav., tūli asmenys, pamatę gražiai įtaisytus ūkius ir iš pasakojimų pa-

tyrę, kad čia tikras aukso šaltinis, nuperka tabako ūkį visai neturėdami supratimo apie tabako kultūros auginimą ir ūkio tinkamumą tai paskirti. Perkant ūkį, reikia šiandien sumo kėti grynais mažiems ir vidutiniams ūkiams nuo 3 iki 10 tūkst. tančių dolerių ir daugiau, paliekant dolerius apie 20—40 tūkst. dol. Ūkininkavimo pradžia — visam sezonui velgi reikia turėti pusėtiną sumą grynų. Dažniausiai todėl perka nevienas, o du ar net keli partneriai susidėję. Agentai, pava vę tokius pirkėjus, tuojuo pamato, su kuo turi reikalą ir, žinoma, greit įperša ūkį. Padir bus sezoną, aukso nerandama, nes, pasirodo, ūkis buvo niekam tikęs, tabako derlius gavo si menkas, o čia skola ir procen tai remia. Rezultate — nesutarimas, vienas kito kaltinimas ir likvidacija. Gerai, kad pavyksta sulikviduoti pusėtinom sąlygom, bet dažniausiai ir pridėti, jei jau negrynais, tai metinį sunkų darbą ir nepavydėtiną nervų įtempimą. Toki „ūkininkai“, ištrūkę iš tabakinio biznio, mauna atgal į kasyklas ar kitur, visai neatsigręždami ir ton pusėn.

Antra vetus, yra asmenų, įsigijusių nuosavus ūkius, bet pirkę gerai apgalvoję, išmąnydami apie žemę ir patį biznį, visai neblogai verčiasi. Tiesa, savininkų iš naujųjų ateivių dar nėra daug, bet jų kiekvienais metais po keletą vis didėja. Tai jau kieti ir pasiryžę dirbti ir kurtis asmenys.

KAIP KANADOJE BUVO SUKURTI TABAKO ŪKIAI.

Prieš 25 metus Kanadoje buvo užauginta cigartienio tabako, kuris vadinamas Fluecured tobacco (apie jį čia ir cina kalba, nes kitų tabako rūšių, kaip burley, cigarinio, pypkinio ir tamsaus, auginama, palyginamai nedideli kiekiai). 8,7 mil. sv. 2,7 mil. dol. vertės, o 1951 mt. jau 137,5 mil. sv. 62,1 mil. dol. vertės. 1951 mt. buvo rekordiniai. Praėjusiais metais kiek mažiau, nes buvo leidžiama auginti tik du trečdaliai turimo teisę auginti plotai. Mat, Anglija atsisakė pirkti Kanados tabaką dėl dolerių stokos.

Suminėti rezultatai buvo pa siekti dirbant kontakte vyriausybei ir kapitalistinėm kompanijom. Ž. ū. M-ją pasirinko tabako auginimui geriausios klimato ir žemės atžvilgiu sritis, rūpinosi tinkamu veislių suradimu ir naujų išvedimu, trąšų mišinių sudarymu ir kita. Tam tikslui buvo įkurta tyrimo stotys (Ottawa, Harrow ir Del-

hi), kurios ir šiandien daro plačius bandymus ir kiekvienais metais pasiekia vis naujų, tabako kultūros tobulinime rezultatų. Vyriausybei parinkus sritis, tinkamas tabako auginimui, kompanijos ir pavieniai biznierių pradėjo kurti ūkius. Vėliau, kompanijos savo ūkius pardavė, nes jau buvo sudaryta pakankama propa ganda apie tabako auginimo neblogą apsimokėjimą. Ūkininkai ir šiaip asmenys, pajutę pusėtiną biznį, pradėjo kurti naujus ūkius ir versti tinkamus žemės atžvilgiu mišrinius ir gyvulių ūkius į tabakinius. Šitokiu būdu Kanada per trumpą, palyginti, laiką šiandien pagamina reikalingų tabako žaliavų ne vien tik savo reikalam, bet dalį ir eksportuoja.

Norint, pav., šiandien padaryti naują tabako ūkį iš „green farms“ reikalinga, kad tas ūkis būtų tabako auginimo srities ir turėtų atitinkamą kiekį tabakinės žemės. Pagal žemės,

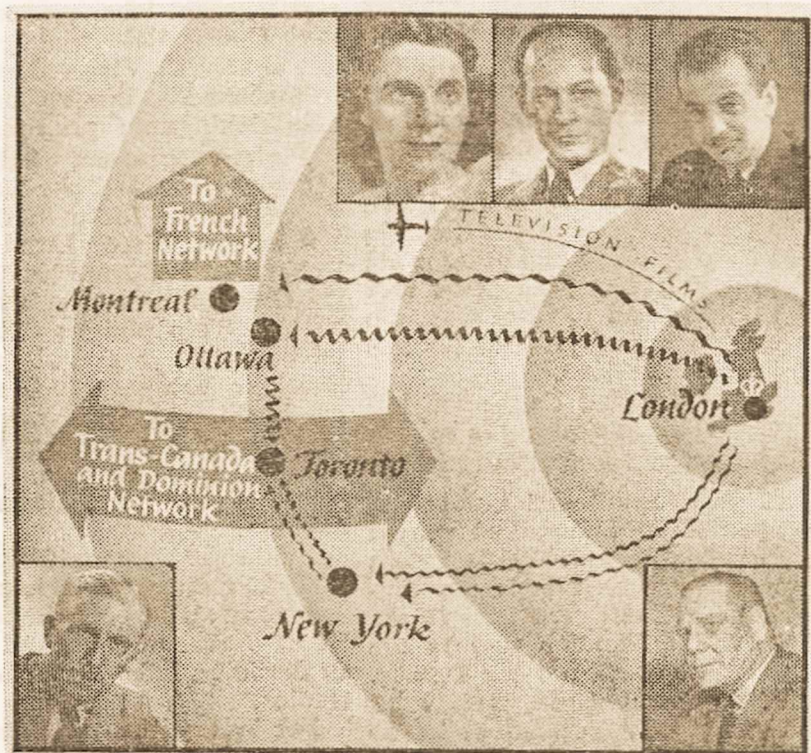
norimos užsodinti tabaku, kiekį, turint galvoj, kad tabakas gali būti normaliai sodinamas tik kas antri metai, turi būti pa statytos džiovyklos (viena džiovykla 7 akrui tabako žemės), šiltnamiai rasodai auginti ir dar žinė sausam tabakui sukrauti. Ūkis, įvykdęs šiuos reikalavimus gali gauti teisę auginti tabaką. (Teisę auginti duoda tabako auginytojų organizacija, vadin. „Marketing Board“, kurios buveinė Simcoe, Ont).

Anksčiau, kol tabako žaliavų dar trūko, t. y. apie 1941—45 met., teisę tabaką auginti buvo galima gauti visai nesunkiai, jei tik buvo įtaisyta mini malūs įrengimai ir bent kiek panaši žemė. Šiandien jau yra kur kas sunkiau, nes tabako žaliavų jau juntamas perteklius ir dėl to, kai kuriais metais yra mažinamas apsinimas plotas. (Praėjusiais metais vienas trečdalis, o šiais metais vienas ketvirtadalis sumažinta).

Kanadoje kiekvienas asmuo gali verstis kuo jis tik nori. Lygiai taip pat ir kiekvienas ūkininkas, esantis tabako auginimo srityje, gali auginti tabaką, nors jo ūkis ir nėra gavęs auginimo teisę. Tačiau, augin,

organizac. ir kompanijos, su perkančios tabako žaliavas, (jų yra 6) yra susitarę, kad pirmoji eilė būtų supirkta visos tabako derlius iš organizacijų įregistruotų ūkių, o tik vėliau, jei jos nori, gali pirkti ir iš kitų auginytojų. Nepriklausą auginytojų organizacijoms ir auginamą tabaką ima savo rizikon, t. y., jie nėra tikri, kad iš jų bus nupirkta tabakas. Praktiškai, pastaraisiais metais visas užaugintas tabakas buvo supirktas, nežiūrint, ar tas ūkis buvo įregistruotas ar ne. Tiesa, praėjusiais metais, be teisės auginimui mokėjo kiek žemesnes kainas ir su pardavimu buvo su vėluota, nes kompanijos ar sąmoningai, biznio sumetimais, ar iš reikalo — dėsle.

Perdirbti ūkį iš „greenfarms“ į tabakinį yra didelis interesas, nes jo kaina kelis kartus pašoka, žinoma, jei gauna ma teisę auginti. Yra keletas ir iš naujai atvykusių lietuvių, mėginančių laimę tokiu būdu. Linkėtina, kad jiems laimingai pavyktų sukurti tabako ūkius ir įsisteiginti, tada biznis garantuotas. Iš viso, atrodo, kad ne turint didesnio kapitalo. yra Nukelta į 8 psl.

Čia matome Didžiosios Britanijos karalienės Elzbiotos karūnavimo iškilnių schemą. Karūnavimo iškilmes transliuos iš Londono specialiai į Kanadą. Anglišką transliaciją trumpom bangom priims Ottawa. Kitas dvi radijo ir televizijos transliacijas priims New Yorkas, iš kurio perims Toronto ir patieks CBC tinklui. Prancūziškos transliacijos bus tiesiai perduotos į Montrealį. Viršuje matome transliacijų vedėjus (iš kairės, viršuje) CBC komentatorius J. Jasmin, R. Levesque ir G. Arthur. Apačioje, kairėje A. Pawley ir kap. W. Briggs (dešinėje) kuris kalbės iš Londono iškilnių vietos - Westminsterio.

BAISIOSIOS STALINO VALDZIOS PASLAPTYS

RAŠO NKVD GENEROLAS ALEKSANDR ORLOV

4. Reingoldas palūžo. Molčanovas jam patarė tuoj paduoti petiją Centrinio Komiteto na rui Ježovui, prašant jį mirties sprendimą sulaukyti ir peržiūrėti jo bylą. Reingoldas priėmė jo pasiūlymą. Sekančią naktį vėl Reingoldas buvo atvestas pas Molčanovą. Molčanovas jį painformavo, kad Ježovas skaitė jo petiją ir su-tiko panaikinti sprendimą su sąlyga, jei Reingoldas sutiks pagelbėti tardytojams. Tad dabar Reingoldo likimas atrodo esąs jo paties rankose: jo atsisakymas paliudyti prieš Zinovjevą ir Kamenevą turėjo reikšti tai, kad jo mirties sprendimas bus tuoj be atodairos įvykdytas; o gi jo sutikimas duoti reikalaujamus parodymus reikšė jo išsigelbėjimą. Tačiau Reingoldas pasirodė turintis kur kas stipresnę valią, negu bet kas iš jo pažįstamųjų galvojo. Jis pareiškė, kad jis pasirašys su viena sąlyga: Centrinio Komiteto atstovas turės jam pareikšti, kad Partija žino, jog jis yra nekaltas ir te duoda parodymus Partijos interesų dėlei.

Pagaliau pats Ježovas įsikišo. Jis centrinio Komiteto var du Reingoldui pareiškė, jog jis turi duoti parodymus prieš Zinovjevą ir Kamenevą. Rein-

goldas visiškai pasikeitė. Nesukalbamas inkvizitoriaus Čer toko priešas pasidarė stropus šio enkavedisto bendradarbis. Priešingai Olbergui, jis niekad nē nemėgino pasiteirauti kokią teisną paskirs jam bausmę. Jis pasirašinėjo visa, ką tik tardytojas jam pateikdavo ir net padėdavo jiems sklandžiau surašyti savo parodymus. Jis visą savo pasitikėjimą grinda Stalinu ir Ježovu.

Trečiasis pramanytas nusikaltėlis buvo Ričardas Pikelis. Pikelis buvo reikalingas bylai tik todėl, kad jis vienu tarpu buvo Zinovjevo sekretoriato vedėjas. Aš gana gerai pažinojau Pikelį. Tai buvo geros širdies, sentimentalus iš prigimties ir švelnaus būdo žmogus. Jaunas būdamas, jis kūrė poezijos rašinių. Vėliau jis perėjo į prozą ir buvo priimtas į Sovietų Rašytojų Sąjungą nariu. Iki jo suėmimo jis buvo Maskvos „Kamernyj Teatr“ direktorius. Pikelis mėgo teatrą ir buvo savo darbu labai patenkintas. Jis nebebuvo bet kaip susijęs su politika. Visą savo laisvalaikį skirdavo savo literatūrinei kūrybai, savo romantinei meilei su viena jo teatro jauna artiste ir retkarčiais su lošdavo pokerį su draugais iš NKVD.

Pikelio draugai iš NKVD,

sužinoję, jog Ježovas ir Jagoda nutarė jį panaudoti kaip pramanytą kaltininką, labai jį gailėjo. Jie mėgino daryti žygių jam padėti, tačiau iš to nieko neišėjo.

Nelauktas suėmimas Pikelį apstulbino. Tačiau nors jis buvo švelnios prigimties žmogus, jis gana ilgai nepasidavė savo inkvizitoriams. Pagaliau jo draugai jam atvirai pasakė, kad jie negalėjo jo išgelbėti iš bylos, nes tai nustatyta „iš viršaus“, tačiau jei jis sutiks pagelbėti NKVD prieš Zinovjevą, jie tokiu atveju gali jam pažadėti, kad koks bebūtų teismo sprendimas, jis savo bausmą atliks ne kalėjime, o laisvėje kaip vienas iš viršininkų, dirbančių prie vienos didžiulės statybos pavolgiję.

Pikelis pasidavė. Jis tik tai parašė, kad tas pažadas jam būtų asmeniškai paties Jagodos patvirtintas. Jagoda tai padarė.

Olbergo, Reingoldo ir Pike lio duoti parodymai ir sudarė NKVD šefams reikalingą, inkriminuojančią medžiagą prieš Zinovjevą ir Kamenevą. Tai gi dabar jau jie galėjo šantažuoti suimtus bolševikus ir juos priversti „prisipažinti“, jog jie dalyvavo sąmoksle prieš vyriausybę.

Jei tardymo vedėjams pavyko palyginti lengvai gauti iš Reingoldo ir Pikelio reikalingus parodymus, tai kiti tardytojai netoli pažengė su savo į Maskvą atvežtaisiais 300 opo-

zicionierių. Šitie kaliniai griežtai atsisakinėjo prisiimti kaltę, kad jie dalyvavę teroristinių veiksmų ruošime, ir daugeliu atvejų jiems buvo lengva atsi-kirsti savo nesugriaujamu alibi, kadangi ištaisais metais jie buvo laikomi kalėjimuose arba tremtyje. Molčanovas spaudė tardytojus. Stalinas kasdien teiravosi apie tardymo pažangą, tačiau dviejų savaitių būvyje jie tegalėjo palausti tik vieną kalinį. Šiam darbui paskubinti, Molčanovas sukviėt susirinkimą, kuriame Ježovas tardytojams nurodinėjo būti griežtesniais. Kas labiausiai tardytojams smigo į galvą, tai Ježovo kalboje pasireiškusių jiems grąsinimo pastabos. Kiek vienas kvotėjas žinojo, kad jei jis prašysis atleisti iš pareigų, jo toks žygis bus išaiškintas kaip protestas ir jis bus tuojau suimtas. Sekanti savaitė davė nelauktų rezultatų: daugelis prisipažino. Zinovjevo ir Kamenevo kvotas, kaip jo svarbiausius taikinius, Stalinas pavedė tiems valdininkams, kuriuos jis asmeniškai pažinojo: Agranovui, Molčanovui ir Mironovui.

Mironovas buvo mano senas draugas. Jis buvo labai švelnaus charakterio žmogus ir jo atliekamas darbas tardant senuosius bolševikus jį paveikė. 1936 metais pavasarį vieną naktį jis manęs paklausė, ar aš negalėčiau pas jį užėiti.

— Aš ką tik turėjau pasi-

kalbėjimą su Kamenevu, — sa-
ko jis man, vos man įėjus į jo darbo kambarį. — Kuomet aš įsakiau atvesti Kamenevą iš kalėjimo, aš turėjau galvoję visą planą, kaip su juo kalbėti, bet kai tik aš išgirdau jį atvedančių sargybinių žingsnius, aš pasidariau toks nervingas, kad tegalėjau galvoti tik apie vieną dalyką: kaip paslėpti savo susijaudinimą. Durys atsidarė ir įėjo Kamenevas, kuris atrodė labai nusėjęs ir nepaprastai įkankintas. Turiu atvirai pasakyti, kad aš sumišau. Kaip bebūtų, tai buvo Kamenevas. Aš atsimenu, kai aš, dar būdamas jaunuolis, klausiau jo vienos kalbos, kuriai auditorija kartu su Leninu plojo. Ir man dabar atrodė labai keista, kad tas pats Kamenevas sėdi prieš mane kaip kalinys.

— O kas dabar vėl? — nieko nelaukdamas paklausė Kamenevas.

— Draugas Kameneve — pilietis Kameneve (aš pasitaisiau), daugelis suimtuju opozicininkų davė savo parodymus, kad jūsu nuo 1932 metų ruošėte teroristinius veiksmus prieš Staliną ir kad jūs su Zinovjevu pasiuntėte žudikus Kirovui gyvybę atimti.

— Tai melas ir jūs žinote, kad tai yra melas! — pareiškė Kamenevas. — Jūs galite pasakyti Jogodai, kad aš daugiau niekad nebedalyvavau tokio pobūdžio teisminiame farse, ko kį jis pernai suruošė prieš mane ir Zinovjevą ir kad šikart

jis turės įrodyti, jog aš esu kaltas.

— Aš jaučiu, kad aš nesugebėsiu vest Kamenevo bylos, — kalbėjo Mironovas. — Būtų geriau, kad jį perduotų kuriam svariam Centrinio Komiteto nariui, jį asmeniškai pažįstančiam ir kuris su juo galėtų kalbėti kaip lygus su lygiu.

Mironovas sutiko su Kamenevo prašymais ir jį pastatė akis į akį su Reingoldu. Reingoldas laikėsi aikiplėšiai šiame susitikime. Jis pakartojo Kamenevo akivaizdžius savo liudijimą, kad jis keletą kartų buvo pas Kamenevą jo bute ir kad Kamenevas kėlė būtiną reikalą nužudyti Staliną ir jo artimiausius padėjėjus.

— Kodėl meluojai? — paklausė Kamenevas.

— NKVD išaiškins kas meluoja: ar aš pats, atsakė Reingoldas.

Mironovas turėjo nutraukti jį sustatymą akis į akį. Jis net nesurašė jį pasikalbėjimo protokolo, nes jis negalėjo užrašyti Kamenevo iškeltų aštrių klausimų ir tuo labiau to fakto, jog Reingoldas nesugebėjo jį juos atsakyti.

Mironovas davė mintį Jagodai, kad kas nors iš Centrinio Komiteto imtųsi tiesiogiai derėtis Politbiuro vardu su Kamenevu. Jagoda su tuo nesutiko.

— Aš atsiųsiu Čertoką tau į pagalbą, pasakė jis. — Jis bematant nulaus Kamenevui skiauturę. Daugiau bus.

Ponia Jazokienė,
Nuotrauka daryta mūsų
studijoje.

Marin
PORTRAIT

VESTUVĖS, GRUPĖS, PORTRETAI

Namuose ir studijoje.

72 ST. CATHERINE E. MONTREAL, HA 0491

Iš visur ir apie viską

Senais laikais nemaža bebrių buvo Lietuvoje. Tačiau bebrų pasaulyje nėra išnykę. Ne maža jų laikosi Kanaadoje. Pas kutiniais metais ypač pradėjo gausėti bebrai JAV, Maine valstijoje. Prieš 25 metus jų buvo apie 3000, 1930 metais — 10.000, o paskutiniu metu Maine valstijoje bebrų skaičius siekia 30.000. Dėl kailio bran gumo toks staigus bebrų veisimasis sudaro gerą uždarbį tuo užsiimantiems vietos gyventojams. Maine valstijoje yra nemaža upių ir kanalų, suteikiančių palankias sąlygas bebrams kurtis. Vietos gyventojai pasakoja linksma atsitikimą su viena bebrų šeima, užtvindžiusia vieną geležinkelį. Kartą garvežio mašinistas nustumia pamatęs, kad jis su visu traukiniu atrieda užsemton sritin. Spėja traukinį sulaukyti ir ištyrė, kad vanduo tėra virš bėgių pakilęs tik apie 30 centimetrų. Pasiekęs sekandį stotį painformavo apie apsemtą vietovę. Greit buvo nustatyta, kad bebrų šeima nutarusi įsikurti vienon užtvankon įtekančiame upely. Greit pastatė sau pasta tus vandenį ir upelio vandenį nukreipė nuo užtvankos į laukus. Kai bebrų namai buvo išardyti — ekspedicija ramiai išsiskirstė. Sekandį dieną pasiekė ta pati žinia: — bebrai vėl toje pačioje vietoje įsikūrė ir vandenį nukreipė į laukus, kuriais eina geležinkelio šaka. Teko eilę kartų ardyti bebrų pasirinktą gyvenvietę ir nieko negelbėjo. Tik kai pavyko sugauti bebrų šeimą ir ją perkelti tolokai, kur buvo palankios sąlygos įsikurti — daugiau nebe grįžo užtvankinti geležinkelio.

Memmingeno stovykloje mirė taurus lietuvis Vladas Bernotas. Velionis buvo gimęs 1885 m. Rusijoje, Saratavo go bernijoje, prie Volgos. Jo tėvas, kaip 1863 m. sukilimo dalyvis, taip pat buvo tremtinys. Velionis didesnę dalį savo gyvenimo praleido Rusijoje ir Lietuvoje atvyko tik 1922 m. Įsikūrė Mažeikiuose ir dirbo geležinkelio prekių stotyje kasinin ku. Bolševikų okupacijos metu jo žmona, dukrė ir žentas su šeima buvo išvežti į Sibirą. Velionis 1944 m. išvyko į Vokietiją, kur susitiko su kita savo dukterim Valerija ir sūnum Vytautu. Beje, abu jo vaikai

susirgo džiova ir šiuo metu besigydo Gautingene. Kita jo dukrė ir sūnus karo metu dingo be žinios. Sunkių tremties gyvenimo sąlygų ir savo šeimos tragedijos paveiktas, Vladas Bernotas, pagaliau, ir pats sustojo skaudaus savo gyvenimo kelyje. Tai viena iš tūkstantųjų lietuvių tragedijų, kuriomis yra nužymėtas Lietuvos Golgotos kelias.

Australijos komunistus ištiko labai skaudus smūgis — po penkiolikos metų jie prarado savo viešpatavimą Kasyklininkų Federacijoje. Tai įvyko po to, kai Darbo partijos narys G. H. Neilly buvo išrinktas Kasyklininkų Federacijos vicepirmininku, laimėdamas vieno balso persvarą prieš komunistų kandidatą W. Parkinsoną. Tokiu būdu G. H. Neilly dabar įeina į vyriausią Kasyklininkų Federacijos Vykdomąjį Komitetą, kuris turi tik tris narius: pirmininką — komunistą I. Williamsą, generalinį sekretorių — darbietį G. W. S. Grantą ir vicepirmininką — dabar išrinktą darbietį G. H. Neilly. Ligi šiol šiame komite, kuris vykdo visą Kasyklininkų Federacijos politiką, buvo du komunistai — Williamsas ir Parkinsonas, tad darbietis Grantas nieko negalėjo pasakyti ar ką nuveikti vienas prieš dvejų komunistų balsus. Dabar, kai Parkinsonui teko savo vietą užleisti Neillyui, padėtis visiškai pasikeitė ir Centriniam Vykdomajame Komite prie dvejų darbių balsus pasilikio vienas komunistas Williamsas.

Brazilijoje lietuvių dauguma gyvena Sao Paulyje. Aptiktai čia priskaitoma apie 14.000 lietuvių. Pridėjus su Lietuvos užsienio pasais atvykusius žydus ir rusus, „lituanų“ skaičius čia gali pasiekti artai 16.000. Beveik katietik jau yra ir čia gimusių lietuvių vaikų. Provincijoj S. Paulo valstybės interiore, lietuvių dar yra 3—4 tūkstančiai. O kitose Brazilijos valstybėse pasklidę nemažiau 5.000. Sostinėje, Rio de Janeiro, lietuvių skaičius neiš eina iš tūkstančio ribų, o kituose miestuose, kaip Santos, Porto Alegre, Barretos (su Frigorifico Anglo), lietuvių tėra tik po keliolika, po kelias dešimtis. Lietuviai ūkininkai kuriasi artieji geležkelių stočių, paviške-

lais, netoli miestelių. Kiek jų yra, nežinome. Kalkuliuojant pagal laikraščių skaitymą, prišilaikant mieste gyvenančių skaitytųjų proporcijas, turėtų būti bent 6—7 tūkstančiai.

Geolongui (Australijoje) buvo sunkiau sudaryti Valdybą, kada kai kurie valdybos nariai griežtai atsisakė kandidatuoti. Du kartu sąrašai liko tušti — visi išsibraukė. Tik trečią kartą tepasisekė sudaryti kandidatų sąrašą. Slaptu balsavimu į naują valdybą buvo išrinkti ir pareigomis pasiskirstė: pirm. J. Pelenauskas, vicep. K. Bratanavičius, sekr. S. Slavicakas, izd. A. Skėrys ir narys Ivaškevičius. Kontrolės komisijon išrinkti: V. Ališauskas, Ig. Sasnaitis ir M. Kymantas. Garbės Teisman — K. Šimkus, kun. Kungys, J. Normantas, A. Grigaitis ir Šutas.

Šviesos Sambūrio Sydnėjaus skyrius vasario 28 d. diskutavo gyvybinės reikšmės tremties klausimą, būtent tautinės šeimos sukūrimą tremtyje. Šiuo klausimu skaityti du motery referatai V. Saudargienės ir P. Daukutės ir du vyrų referatai — V. Patašiaus ir K. Ankudavičiaus. Diskusijos išsklė daug įdomių minčių dėl tautinės šeimos sukūrimo tremtyje. Iš svarbesniųjų galima paminėti neginčytinai reikalingą tautinės šeimos, tačiau jo kiu būdu neatstumi ir tų, kurie dėl įvairių priežasčių jau yra sukūrę mišrias šeimas. Buvo nurodyta eilė priežasčių, kaip iš moterų pusės, taip ir iš vyrų pusės, kas tautinės šeimos kūrimą tremtyje apsunkina ir ko reikia griebtis tiems sunkumams pašalinti; taip pat nurodyti sunkumai, kurie ištinka mišrias šeimas. Pažymėtina, kad daugiausiai diskusijose dalyvavo tik jaunimas, ir kai kurie pirmą kartą, todėl jų pasisakymai buvo labai nuoširdūs ir dalyvavusiems diskusijose sudarė tikrą malonumą pasisakysiti.

Amerikoje gyvena mažas paukštukas, vadinamas karališku. Jo papilvė balta, nugara pilka, su raudonu pakaušiu. Minta jis vabzdžiais. Karališką vardą gavo dėl savo nepaprasto karingumo. Jei varna, vanagas ar net aras prisitaiso prie karališko paukščio lizdo, paukštukas pakyla į orą, sukiojasi virš neprasyto svečio ir paskui staiga iš viršaus puola priešą visu smarkumu savo smailiu snapu. Paukšt-

kas nežūri, ar priešas didelis ar mažas, jis puola dideliu įniršimu.

Chicagoje yra suorganizuotas klubas storų moterų, kurios nori suplonėti. Klubo nariais priimamos tik moterys, ir jų visose JAV-bėse yra prisirašiusių net 2.500. Klubas daro susirinkimus kas savaitę. Vienas svarbiųjų pareigų jų su sirinkimuose — pasisvėrimas. Jeigu jos kiek nors priaugo svorio, turi sumokėti pabaudą. Su sirinkimuose dažnai gydytojai ir gailėsinčiosios seserys skaito paskaitas, duodami patarimus, kaip numesti svorį. Ne seniai viena moteris klubo susirinkime buvo paskelbta čempijone: ji numetė 48 kilogramus svorio ir dabar sveria tik 84 kg.

Indijoje yra kaimas, kur daugiau gyvųjų, nei žmonių. Žmonės moko gyvates šokti pagal fleitos muziką. Iškiša jos ilgus kaklus iš dėžės ir linguoja sykiu su muzikantu — toks tai jų šokis. To kaimo gyventojai keliauja per visą Indiją su šiais šliužais ant nugaros ir stebina žmones.

Vos pradėjęs kalbėti berniukas mokomas groti fleita, o mergaitės maitina pavojingas kobras. Kaime vaikai ne lėlėmis ir arkliai žaidžia, bet... gyvatėmis. Jie kartu valgo pieną iš vieno indo. Žmonės žino prieš nuodus paslaptį, ir ją tik tėvas sūniui pasako. Iš laikės metus pagautą gyvatę, vėl nuneša mišką ir ją pačią vietą ir paleidžia pabučiavę. Gyvatės tegali gyventi tik miške — pas žmones ir gerai maitinamos nusibiauja.

Belgijos Kongo (Afrikoje) nuo seniai yra šaltinis geriausios rūšies uranijaus rūdos. Čia taipgi yra labai turtingos deimantų kasyklos. Konge dabar iškasama 62 nuošimčiai viso pasaulio deimantų. 1951 metais čia buvo išdirbta 10.564.677 karatai deimantų. Iš viso pasaulyje yra išdirbama 17.17.025.087 karatai deimantų per metus.

Vyskupo Fulton Sheen televizijos programos yra tiek populiarios, kad dabar sutarta jas perduoti ir per Mutual Broadcasting sistemos 560 radijo stočių.

Italijoje, Bolognos kardinolas Giacomo Lercaro neformaliai įsijungė dvylika našlaičių, nukentėjusių nuo Po upės potvynio. Jo motina sulaukusi 102 metų.

KETVIRTIEJI MOKSLO METAI

Lietuvių Vasario 16 Gimnazija 14 dieną pradėjo 4-tuosius mokslo metus.

Lietuvių patarlė sako: nauji metai — nauji lapai. O mes sakome: nauji metai — nauji rūpesčiai. Antai anuos mokslo metus pabaigė su 156 mokiniiais, o šiuos pradėjom su 181 ir dar yra paduotų prašymų. Anais metais rėmėjų būrelis susiorganizavo 198, ir kai kurie iš jų jau įvykdė pasižadėjimą, o didžioji dauguma baigia vykdyti. Į išsiuntintus Būrelius Gimnazijos atsišaukimus ir prašymus apsiimti po vieną mokinių išlaikyti ir šiais metais, de ja, dar maža kas teatsiliepė. Dėl to nebe pagrindo sakom, kad nauji metai — nauji rūpesčiai.

Praėjusių metų patyrimas parodė, kad, sudėjus visas išlaidas, vieno mokinio išlaikymas išeina daugiau kaip 20 dolių mėnesiui. Bet Gimnazija tikisi, kad ir šiais metais parems ją savo gėrybėmis BALFas ir kiti tautiečiai vienkartinėmis aukomis, dėl to Rėmėjų Būrelis prašom aukotis tais pačiais 20 dolių mėnesiui.

Pernai BALFo Pirmininkas Kan. Dr. J. B. Končius ir VLI Ko Vykdomosios Tarybos Pirmininkas K. Žalkauskas ir kiti, lankydami Vasario 16 Gimnaziją, gėrėjosi, kiek čia gražaus lietuviško jaunimo, ir įvairiomis progomis raštu ir žodžiu teigė, kad ši Gimnazija rimtai palaikytina, kad susisipietusiam čia jaunimui verta padėti švies tautiuiškoje mokslo įstaigoje. O mes ir dar sakome: kaip pabar paliestume ir kur dė tume tuos 181 berniukų ir mergaičių, jau kelerius metus čia besimokiusių ir besitiekusių toliau mokytis? Daugelis iš jų paliko vokiečių mokyklas ir atė jo šen, kad meliau jiems tarp saviškių, kad jų tėvai panorėję auklėti ir mokyti juos lietuviškoje mokykloje.

Todėl, Mielie Tautiečiai, kuriame žemės krašte Jūs bebūtu

JAV apdraudos kompanijų specialistai randa, kad senyvi žmonės dar gali tikėtis gyven ti: sulaukusieji 65 metų amžiaus gali daryti iki 80 metų. Kas šiandien turi 75 metus, tai gali tikėtis dar 8 metų. Apskaičiuojama, kad 1952 metais JAV sunaudota kavos kiekvienam gyventojui po 16 su puse svarų.

mėt, prašom įvertinti mūsų pas tanges ir gerus mūsų norus, jau labai konkrečiai darbu pagrįstus, ir ateiti mums į pagalbą — padėti išlaikyti Vasario 16 Gimnaziją. O tuos Tautiečius, kurie gražiai tesėjo praėjusiais metais, prašom ir toliau tęsti kilnų Gimnazijos Rėmėjų išpareigojimą. Mes nuo širdžiai tikime, kad Lietuvių Tauta gyvens, ir visur reikės jai šviesių, susipratusių sūnų ir dukterų. Mes nuoširdžiai tikime, kad Lietuva netrukus bus laisva, ir jai taip pat reikės tokių sūnų ir dukterų, kurie ne tik svetur, bet savo gimtojoje žemėje galėtų gražiai ir nau dingai jos labui darbuotis. Tas yra didysis mūsų tikslas, ir to tikslo kaip įmanydami siekiam. Be Jūsų pagalbos mūsų užsi mojimai ir darbai neįvykdomi.

Dar kartą prašom praėjusių metų Rėmėjų Būrelius apsiim ti ir toliau globoti po vieną mo kinį. Jei kas norėtų pakeisti globotinį, prašom ir apie tai rašyti. Gimnaziją užtikrina, kad ir šiais metais atsargiai ir taupiai vartos sunkiai tautiečių uždirbtą pinigą.

Būrelių vadovus prašom, kaip ir pernai, atsiųsti Gimnazijai Būrelių narių sąrašus, pa sisakyti, nuo kurio iki kurio laiko apsiima šelpimą ir kokių turi pageidavimų dėl mokinio paskyrimo.

Ir visus kitus geros valios tautiečius, kur negalima sudaryti Būrelio, labai prašom padėti Gimnazijai vienkartinėmis aukomis. Visų aukos, kad ir mažiausios, bus su nuoširdžiu dėkingumu priimtos.

Pinigus prašom, kaip ir anais metais siųsti per Bendrąjį Amerikos Lietuvių šalpos Fondą (United Lithuanian Relief Fund of America, INC., 105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.). Taip pinigų Gimnazijai patogia ir greitai gauna. Bet kam patogesnį kiti siunti mo būdai, prašom naudotis anais, kaip ir pernai kai kurių tautiečių buvo daroma. Gimnazija lygiai pat visiems bus dėkinga.

Lauksime pasitikėdami. Mokslo metus pradėjome su malda, su džiaugsmu ir pasiry žimu. Labai tikimės, kad mūsų darbo be laiko nereikės nutraukti.

Per šviesą ir laisvę ir žmoniškumą! Lietuvių Vasario 16 Gimnazija.

Apie paslaptis ir reiškinius

RAŠO JUOZAS PRONSKUS

VII. Kovo 9 d. posėdyje buvo duotos galutinės instrukcijos:

Valteris per Mary M.: „Laik vakaro. Ar viskas paruošta?“

T. G. Hamiltonas: „Taip, tik foto kameros dar neatidarytos“.

Valteris: „Jos nebus reikalingos. Kaip tai atsitiko, kad skambutis neveikia?“

T. G. H.: „Aš nežinojau, kad jis neveikia. Jis bus sugedęs tarp norėdžių metu, jei dabar neveikia“.

Valteris: „Well, aš negalėjau paskambinti to padaro. Viršelius perdaug atidarytas“.

T. G. H.: „Kas nors bus sugedę“.

Valteris: „Kada ji bandėte paskambinti syki?“

T. G. H.: „Aš jo noliečiau per ištisas savaites. Jūs žino te, kad mes neprivalėjome nie ko liesti kabinete nei arti jo“.

Valteris: „Malonėkite pasiekti savo ranka ir bandyti pats paskambinti“. Dr. Hamilton pasiekia, bet skambutis neskamha. Jis sako „skambutis miręs“.

Valteris: „Mies... lygiai kaip jūs pats. (I T. G. H.)“.

T. G. H.: „Man labai gaila, Valteri, bet tamsta pats gi sakei, ka dmes nieko neliestume“.

Valteris: „Gerai, gerai. Aš tik norėjau jums pranešti, kad aš bandžiau jį skambinti. Aš norėjau tuo būdu duoti jums Valteris: „Gerai, gerai. Aš esate pasiruošę“.

T. G. H.: „Taip“.

Valteris: „Niekas neprivalo įeiti į šį kambarį no to, kai išsiskirstysite šį vakarą, ir ne-

manykite, kad aš nežinosiu, jei kas įeis. Jei kas įeis, jokio pa veikalo nebus. Jei būtų reikals čia įeiti, duokite man žinoti dabar“.

T. G. H.: „Niekas neturi reikalo čia eiti. Kambarys gali būti užantspauduotas, jei norite“.

Valteris: „Užantspauduokite. Kai susirinksite sekamo po sėdžio, sueikite visi kartu, sekdam vienas paskui kitą. Aš apžiūrėję savo darbą ir aš nesu patenkintas, bet tikiu, kad sekamas bus geresnis. Signalas bus paduotas ranka. Tai bus štai kaip: „vienas“ (stuktelėja į stalą), „du“ (vėl stutkelėja), „trys“ (stuktelėja tre čią kartą) ir „šauk!“ reiškia, paspausk foto aparatų mygtukus) Galbūt nebus taip garsiai kaip dabar, bet tai bus signalas. Noriu, kad visi ponai išsivilkų švarkus ir nusiimty apyakies bei kaklaryšius. Taip pat noriu, kad ponios nusiautų batus (ir ponai)“.

J. A. Hamilton: „Ar norite, kad vyrai pasidėtų ir lieme nes“.

Valteris: „Būtų visiškai neprošali liemenes išsivilkus. Asmuo, kuris čia atvyko tik kaip liudininkas, neprivalo išsivilk ti drabužių. Jo tikslas bus stebėti ir kritikuoti. Tik viena lempa tegalės degti. Ta lempa palubėje visai tinka. Jei naudosite tą šviesą, kurią laikote rankoje, tuomet nereikės lempos palubėje. Tarpininkė turiklaurai išsimaudyti ir pakeisti visus rūbus. Negali dėvėti nie ko atsinešto iš namų. Niekio! Aš noriu, kad visas jos kūnas

būtų išegzaminuotas. Tai tik formalumo dalykas. Noriu, kad tai atliktų asmuo, kurs ne dalyvauja ratelyje. Jūs neturite pasakyti tarpininkai, kad toks asmuo tokiu tikslu atvyks. Aš noriu, kad kas nors ne iš grupės būtų šalia tarpininkės, kai ji išsirengia ir užsivelka kitus drabužius“.

W. B. C.: „Kaip tarpininkė turės sėdėti?“

Valteris: „Kaip paprastai. Jei nebus gerai, aš pats ją pasodinsiu, kaip reikia. Laikyti te jos pirštus ir leiskite rankas judėti per sąnarius. Laikykite jos rankas savo rankų delnuose, bet nespaukite. Galite, jei reikia, laikyti jas ir per sąnarius, tik visą laiką neišleiskite jos rankų iš savo rankų“.

T. G. H.: „Mes nutarėme posėdį turėti rytoj vakarą“.

Valteris: „Tai puiku. Tai malonu. Ryt vakarą bus puiku. Ar daugiau klausimų nėra?“

T. G. H.: „Ims kiek laiko foto kameroms atidaryti. Paprastai mes jas atidarome, kai Elisabeth M. baigia savo dalį, bet šiuo atveju ar negeriau būtų, jei Mr. Reed ir aš atvyktume anksčiau už kitus ir pasiruoštume?“

Valteris: „Tai bus tvarkoje, arba jūs galite pasiruošti kaip paprastai. Ar kas kitas negali operuoti aparatus, t. y. fotografuoti?“

T. G. H.: „Aš galiu paprašyti Mr. Hobbsą tai padaryti“.

Valteris: „O, ne, nepaisykite. Jei nepatiks jums, tai netikės ir niekam kitam, nežin dar, kas tatau atliktų“.

Dar pasikalbėjus, Valteris pasiūlo, kad būtų nufotografuotas kambarys taip kaip yra. Ta tai buvo padaryta. (Fotografija rodo tarpininkę sėdint kabinete). Po to Valteris vėl grįžta prie atsargumo priemonių:

Valteris: „Aš manau, kai ši vakarą uždarysite ir užantspauduosite duris, būtų gera raktą perduoti kam nors, kas negyvena šiuose namuose. Gal būtų mūsų sekretorius paimtu“.

Mr. Hobbs: „Gerai, Valteri, aš paimsiu“.

T. G. H.: „Aš manau, kad duris be to reikėtų dar užkalėti“.

Valteris: „Tai tik sunkeltų žmonių žingiedumą. Be to aš norėčiau, kad kiekvienas asmuo būtų ištirtas kito asmens. Jie galėtų išieškoti kito kito kišenius ir išimti dolerius“.

L. H.: „Ar negalėtų sekretorius ištirti visus ratelio narius?“

Valteris: „Ne, tyrėjas turi tai atlikti. O dabar, seni, ar turite visas instrukcijas?“

T. G. H. permeta akimis užsirašytas Valterio instrukcijas ir dar vieno kito dalyko paklausia.

Valteris: „Tyrėjas teįeina pats pirmas ir teatvyksta čia prie pat kabineto fronto. Paskui sueina grupės nariai tokia tvarka, kokia sėdi ratelyje. Žiūrėkite, kad ir kambarį nesiveržti jokia šviesa. Kiekvienas turi atvykti laiku ir būti pasiruošęs palaukti. Gali tekti laukti valandą, o gali tekti ir dešimt valandų. Svarbiausia nebūkite isitempę ir negalvokite tik apie paveikslą. Gali nepasisekti, nors aš manau, kad pasiseks“.

Grupė susirinko, kaip nutarta, kitą vakarą, kovo 10 d. 1930 m. Mr. Pitblado maloniai sutiko būti tyrėju. Be to Dr. William Crighton atvyko ir pasiėmė eiti sargybos pareigias iš lauko pusės, o Mrs. Crighton prižiūrėjo Mary M. jai persirengiant.

Toliau knygoje seka Dr. Crighton ir sekretoriaus W. E. Hobbs raportai.

Paskutiniojo tos serijos posėdžio, kovo 10 d. protokolai

yra gana ilgas, tad tenkinsimės ištraukomis.

„Ratelis susėda pusračio tvarka: Elisabeth M., Mary M., W. B. Cooper, T. G. Hamilton, Mrs. B. Marshall (Mercedas), H. A. Reed, Ada Turner, Ewan, Mrs. T. G. Hamilton ir J. A. Hamilton. Viduryje yra ratelio, kurio nariai laikosi už rankų grandinės tvarka, atsisėdo Mr. I. Pitblado priešais Mary M. Sekretorius W. E. Hobbs atsisėdo prie savo staliuko kambario užpakaliname gale.“

Visi suėjo į seanso kambarį lygiai 9.10 val. vakaro. ir Dr. Wm. Greighton tuojau užrakino ir užantspaudoavo duris iš lauko. Mr. Pitblado patikrino dalyvaujančių asmenų skaičių ir Mr. Hobbs garsiai paskelbė dalyvių sąrašą.

Posėdis prasidėjo, kaip paprastai, dalį laiko paskiriant Elisabeth M. transui. Lygiai 9.22 val. Ewans per transą praneša: „Galite fotografuoti tuo metu, kai Elisabeth pradės išbusti“. Tas pranešimas tik pakartoja anksčiau padarytą suitarimą, kad posėdžio pradžioje būtų daroma nuotrauka, patikrinti kabineto vidų. Ta nuotrauka padaryta 9.26 val., vartojant tik vieną kamerą. Po to, Dr. Hamilton tuojau pakeičia plokštelę ir atidaro visų foto aparatų užsklandas. 9.32 val. jis praneša, kad visos foto kameros yra atidarytos. Jis atsisėda ir paprašo Elisabeth M. papasakoti savo vizijas. Ji baigia pasakoti 9.33 val. ir apleidžia kabinetą, atsisėdama tarp W. B. C. ir T. G. H.

Tarp 9.33 — 9.37 val. grupė gieda. Lygiai 9.36 val. Ewans pradeda trepsėti ir nerimti. Mary M. pradeda švokšti: š — šš — ššš. ...

Valteris per Mary M.: „Labo vakaro. Ar visi tvarkoje? Ką valgėte vakarienės?“

Ewan: „Neklausykite jo“.

Valteris: „Tęskite“ (giedojimą). „Ar turite žmogų stebėtoją?“

T. G. H.: „Taip, jis yra čia“.

Valteris: „Ar nieko neturite kišeniuose?“

Mr. Pitblado: „Taip, ir aš iš krėčiau visų kitų kišenių“.

Valteris: „Tai tamsta dabar esi turtingas žmogus“.

Tarp 9.40 — 9.43 val. grupė gieda. Valteris visą laiką tęsia klausinėjimus. Ewan jau čiasi labai nepatogiai, kažką kalba ir spardo kojomis. Jis yra be sąmonės.

Tarp 9.43 — 9.46 val. tariamas „indėnas“, Juodas Aras, kalba per Mary M. 9.47 val. Valteris vėl prabyla per Mary M.

Valteris: „Noriu, kad jūs draugas jaustųsi patogiai“.

Ewan: „Nepaisykite jo“.

Valteris: „Jūs manęs nesu pažindinote su jūsų draugu“. T. G. H.: „Tai Mr. Pitblado. Jūs jį jau sutikote anksčiau“.

Valteris: „Atleiskite. Aš ne pažinau jūsų“. Tarpininkė paspaudžia Mr. Pitblado ranką. Ewan sušunka: „Tylėk!“ ir kt. nemandagias pastabas.

Valteris: „Jis taip kalba tik norėdamas jus erzinti“. Jūs ne galite matyti, ką aš darau, bet aš matau, ką jūs darote. Ar visos foto kameros paruoštos?“

T. G. H.: „Taip“.

Valteris: „Ne taip, kaip buvo skambutis“. Toks pasipilepėjimas tęsiasi dar kurį laiką, pagaliau Valteris kreipiasi į Pitbando: „Jums tai atrodo labai juokinga, bet taip nėra. Tai yra kažkas, ko aš negaliu išaiškinti keliais žodžiais. Palapsniui, vėliau toks dalykas bus pagamintas ir be visų sąlygų, bet tai bus greičiausiai ne jūsų amžiuje ir ne visų čia esančių amžiuje“.

Daugiau bus.

Kuprevičiui atvykstant į Montrealį koncertuoti

JO PAREIŠKIMAI SPAUDOS ATSTOVAMS

Šį sekmadienį Montrealis turės retą meno įvykį — Plateau salėje koncertuoja Andrius Kuprevičius. Pirmą kartą į šį miestą atvyksta keliuose kontinentuose iškilęs lietuvis pianistas, bebaigęs savo tikrai sėkmingą meninę viešnagę Šiaurės Amerikoje. Reikia tikėtis, kad ir montrealiečiai gausiai atsilankę pagerbs šį iškilų šį menininką, savo paskutiniuosius koncertais JAV žymiai prisidėjęs prie Lietuvos vardo išgarsinimo. Prieš dar pianistui atvykus į Montrealį, teko su A. Kuprevičium pasikalbėti, pasidalinę jo išpuoliais iš koncertinių kelionių po JAV ir Kanados miestus.

Būdamas Clevelande, Ohio, JAV, štai ką Kuprevičius pareiškė spaudos atstovams. Pirmas klausimas:

— Kiek ligi šiol koncertų tu rėjęte šiame kontinente?

— 11. Jų tarpe: Cikagoje — du, New Yorke — du, po vieną — Rochesterio, N. Y., Hartforde, Conn., Clevelande, Ohio ir Detrote, Mich. ir viena Toronto, Kanadoje. Be to, buvo visa eilė privačių, pusiau uždarų koncertų. Prieš atvykstant į Montrealį, gegužės 9 d. turiau dar koncertą Los Angeles, Californijoje, taigi Montrealy koncertas būtų tryliktas.

— Kuriuos koncertus laiko te labiausiai pavykusiais?

— Reikšmingiausiais laikyčiau buvusius New Yorke. Šį miestą reikėtų laikyti pasaulio muzikos centru.

— Po kurių koncertų turėjote recenzijų amerikiečių spaudoje?

— Be didžiosios New Yorko spaudos, mano koncertus vertino dar Rochesterio ir Hartfordo amerikiečių spauda.

— Kaip jus ligi šiol sutiko lietuviškoji Amerikos visuomenė?

— Visur jutau jos moralinę paramą. Daugely vietų mane priėmė tikrai nuoširdžiai, o Čikagą — mano šios koncertinės kelionės „sponserių“ laikau tikrai „namais“ — joje ir mano „vyr. būstinė“. Negalėčiau nepareikšti komplimentų tai mūsų Čikagai — ypatingai už surengimą mano koncertų, kuriuos aplankė bent keli tūkstančiai klausytojų. Labai nuoširdžiai priėmė ir kitos Amerikos lietuvių kolonijos, pav., Clevelande. (Beje, Kuprevičius Clevelande yra pasižadėjęs gegu-

žės m. pabaigoje duoti dar vieną koncertą).

— Ar jūsų sesuo — smuikininkė — irgi žada pasirodyti su koncertais Amerikoje?

— Manau, ji po savo koncertų Europoje vyks tiesiai į Ameriką.

— Clevelande turėjote progos pamatyti Metropolitan operos spektaklį (La Forza del Destino). Kokį jį padarė išpuolį?

— New Yorke dar mačiau naująją Igor Stravinskio operą „Rake's Progress“. Bendrai, išpuolis nebologas, tačiau Buenos Aires opera Colon nenuleidžia.

— O kaip su ligšioliniais jū su koncertais Argentinoje? Ar daug jų turėjote?

— Jų buvo visuose didesniuose centruose, iš viso apie 40. Svarbiausias buvo Odeon teatre, kuris tuoj seka po Colon. Turėjau koncertuoti Colon teatre, tačiau mano pasirodymą sutrukdė Peronienės mirtis. Argentinoje duodavau koncertus drauge su savo seserim ir krašto provincijoje.

— O kaip jums patiko Amerika?

— Išpuoliai geri, kai kuriais atvejais realybė prašoko visus lūkesčius. Kai Argentinoje, išskyrus Buenos Aires, daug kur pastebėsi primityvumą, tai Amerikoje krito į akį augstas gyvenimo standartas.

— Kokie jūsų planai? Ar dar ilgi viešėsite Amerikoje?

— Liepos m. pradžioje išvyksiu atgal į Argentina, ten manęs jau laukia koncertų turas. Po Los Angeles ir Montrealy koncertų, galimas dalykas, gegužės m. pabaigoje ar birželio pradžioje dar bus vienas koncertas Clevelande ir, atrodo, teks pasidaryti Washington, per ten birželio 20 — 21 dd. rengiamą didžiulį lietuvių sąskrydį.

— Ar jums yra susidomėję amerikiečių muzikos impresario?

— Turiu užmezgęs kontaktą su tokiu impresariu centru, esančiu dabar Havanoje. Numatyta, kad mano koncertai būtų surengti Vidurinės ir Pietų Amerikos valstybėse.

— Clevelande kai kurie muzikos dalykai įrašyti į plokšteles?

— Į ilgo grojimo plokštelių (long playing records) čia įrašyti 9 mano paskambinti Čurionio dalykai, tai: trys preliu-

KULTŪRINĖ KRONIKA

LIETUVOS ŪKIO ATSTA LITERATŪRINĖ POPIETĖ TYMO REIKALAIŠ.

Balandžio 25 d. New Yorke posėdžiavo Lietuvos ūkio atstų tarybos komisijos prekybos — ekonominė sekcija. Dalyvavo pp. Dymša, Vainauskas, Simutis, Trečiokas, Rastenis ir Audėnas.

Buvo svarstomas nuosavybės atstatymas, jos grąžinimas ir likusių be savininkų turtų valdymo klausimai. Klausimus referavo J. Audėnas. Referentas pirmiausia pabrėžė, kad ruošiant Lietuvos ūkio atstatymo projektus labai svarbus esąs nuosavybės klausimas. LŪASK tuo reikalauja seniai domisi ir savo bendradarbius informuojanti, kad projektuojant bet kurį ūkinį klausimą, reikia turėti galvoje tiek turtų nuosavybę, tiek ūkinės laisvės būvimą.

Tačiau konkrečias ekonomines politikos gaires išlaisvintoje Lietuvoje galės nustatyti tik krašto vyriausybė pagal realias krašto ir tarptautines sąlygas.

Tiek referentas, tiek diskusijos dalyvavę aiškiai pasisakė už nuosavybės principą: tu rėtu atgauti kiekvienas tai, ką jis turėjo 1940 m. birželio 15 d. Tačiau Vilniaus krašte jau buvo pažeisti nuosavybės reikalai pačioje II-jo pasaulinio karo pradžioje, o Klaipėdos krašte jau 1939 m. kovo 22 d. Konkrečiai visos šios ir kitos datos teks turėti galvoje. Su prantama, kad faktinis nuosavybės grąžinimas bus surištas su dideliais keblumais.

Svarbiausia priklausys nuo laiko, kada bus išlaisvintas kraštas ir kiek teisėtų turto savininkų beatsiras. Juo greičiau bus kraštas išlaisvintas, juo daugiau bus neišnykusių savininkų, juo vėliau — tuo jų bus mažiau. Kas gali žinoti, kada? Po ilgesnio okupacijos laiko, jau galinti būti kalba tik apie turto suprivatinimą. Ryšium su tuo turėsi būti paboti ir didesni ūkiniai planai — likviduojant įvestąją sovietizaciją ir kuriant naują socialinę santvarką. Kor.

dai, keturi muzikaliai bruožai, vienas noktiurnas ir Bėkit Bareliai.

Tiek iš pasikalbėjimo. Tegul koncertas Plateau salėje Montrealy lietuviškajai ir kanadiečių visuomenei pasako, kas per meno pajėga yra išaugusi iš kuklaus Kauno Konservatorijos auklėtinio.

V. Alseika.

Vietos Kultūros Fondo skyriaus valdyba kruopštus Leo no Baltrūno darbo dėka suruošė turiningą literatūrinę popietę parapijos salėje. Baltrūnui trumpa kalba popietę atidarius, A. Zemriba-Zubras paskaitė apie rašytoją J. Jankų. Toliau rašytojus charakterizavo ir iš jų kūrybos paskaitė: J. Petrašiūnas apie K. Borutą ir jo „Baltaragio Malūną“, D. Simankevičienė apie Nelę Mazalaitę ir jos „Gintarinis Karolis“, A. Žilinskas apie Stasių Būdą ir jo „Varpai Skamba“ ir A. Karazijienė apie Pulgį Andrių ir jo „Sudiev Kvietėli“.

Referatų protarpiais popietės dalyviai turėjo progos pasiklausyti lietuviškų plokštelių: Kipro Petrausko, Juozo Babravičiaus, A. Šabaniausko, Ana Kaskas, Mikulskio okteto ir kt. Nuo priešscenio popietės dalyvius stebėjo skaitomųjų rašytojų portretai, nupiešti vietos lietuvių dailininkų: Ziedo, Simankevičiaus, Vaičiūčio ir V. Tamošaičio. Už apsilankymą tautiečiams trumpu žodžiu padėkojo LKF Apygardos Valdybos vadov agr. J. Meiliūnas. Originaliu pravedimo būdu ir savo turiningumu šis parengimas suteikia jo rengėjams vertos garbės.

KAS TURI KNYGĄ:

V. Daugirdaitė - Srugienė, „Lietuvos Istorijos Vadovėlis“ su spalvotais žemėlapius gale, prašomas maloniai pranešti autoriui šiuo adresu: 4038 So. Archer Ave., Chicago 32, Ill., Tel. Yards 7-3526. Knyga reikiinga paskolinti ar perleisti, rengiant naują ajos laidą.

IŠGARSINO BOSTONO LIETUVIŲ ŠOKĖJUS

„Boston Post Magazine“ balandžio 12 nr. Bostono lietuvių šokėjams, vadovaujamiems O. Ivaškinės, paskyrė net trejetą puslapių, kuriuose be simpatingo aprašymo, yra įdėta keletas didelių nuotraukų įvairių lietuviškų tautinių šokių, įvairiose pozose. Straipsnių ir vaizdų puslapiai papuošti kanklėmis ir lietuviškomis juostomis.

VYDŪNO PORTRETAI

„Britanijos Lietuvis“, norėdamas pagerbti Vyduo atminčių, išleido grafikinius jo paveikslus. Paveikslų kaina su persiuntimu) D. Britanijoje ir Europoje — 1 šil. 6 d., kitur 50 amerik. centų.

Iš naujo marškiniai sumirko ant kupros, atsiminus klebono išpeikimą. Apsaugok Dieve, jei būtų pasimaišęs kas tuo metu zokristijoje! Kas iš grūžisčių — tai amen. O jei dar tas rudnugaris Indrela iš Maniūsdvario, kad jam sąnarius susukinėtų, kaip smelkiasi parapijos komitetan — tai eik ir pasikabink po balkiū. Na, toliau, tai pasakė... O ką, tai ne kiekvienam sūskiu žinoti. Bet tegul susirenka. Tam valanda jau yra atėjusi, kad visiems apskelbus, kas per vienas Pranciškus Vaitiškis, vadinamas Maršalka. Nu, tai ir sužinos, ir išsižios išgirdę. Ne, brač... Jei kas mėgino per dan tį patraukti jį taip šaukdamas, tai šiandien nagus krims patyręs, kad šitokio vardo nebetkam užsipelnyti. Jau gali daryti ką nedarę, ir seniūnas Stripeika ir Kibildis, arba tas, duokim, padžiūvėlis Žlabys, o šiandien, kaip juodu ant balto pamatys, kas šlovingiausias parapijos sąnarys. Jau ne vien Gružiškių sodžiaus. Galima tarti, jog pirma ranka klebonėlio. Nes jis, baigdamas, šitaip nušnekėjo: — Ant tavo rankų, Pranciškau Vaitiški, atiduodu tą didelį ir šventą užmanymą. Imkie kietai, vaspana. Ko nesuprasi — klausk. Aš patsai pribūsiu ant vietos, ir kamendorių atsiųsiu persitikrinti.

Maršalka viską prižadėjo. — Šiandien pat duok žinoti tau prgiulintiems parapijonims.

— Negaišiu nė minutės. Kai tik parbėgsiu klebonėli... Ir su Pono Dievo padėjimu. Tu neapsikliaulinsi, aš žinau.

— O, o... — spragino akis ir beveik duso nuo karščio Maršalka.

— Nu, nu, vaspana... — ramino klebonas, jį išleisdamas.

Tik atsidūręs šventoriuje, pajuto, jog nuo kaktos lite lyja ir pažastys gręžtinai žluginos. Ir dabar dar negalėjo pataikyti į vėžę, ir ausyse svirplys neatstodamas džiūrinio. Nesitverdama savyje, užpuolė Steponą, besklaidantį knygą, pavėsyje ant prieklėčio.

— Dabar tau laikas su knygom! — O ką? — išvertė tasai akis. — Juk šventa diena. — Šventa — kas darbo neturi.

— Bene į lauką? — Pasiėmęs grėblį, sodnelį už klėties nugrėbėstyk.

Dar, misliju, pernykščiai lapai tebeplūva nuo rudens. Pasakui, kad neužmirščiau, pora zoslanų iš grėčios, bobom sušėsti. Nesitvarsys po žolę sparnus paleidusios. Ir krėslių išnešes padėk.

Steponas suvožė knygą. Senis žvalgėsi, kaip skerdžius, įieškodamas kliaudžių.

Prie vartų pastatytas Steponas, ateinančius turėjo nukreipti sueigos vieton, tyčia pasirinktom po senomis obe-

LIŪNĖ SŪTEMA.

DIDYSIS NUOVARGIS

Tylu. Taip nuobodžiai tylu tavo siauram pasauly... Seni paveikslai už stiklų miglotų, tartum mėnuliui sukasi ratu — ir tu žiūri į juos išblyškusių šypsniū, ir nežinai, kad aš dar gyvenu,

ir skaidriame vidurdienu matau tavuosius judesius, kurie užlūžo, tartum šakos slėgiamos žiedų, ir žvilgsnius tarp kurių nebesulaikomai plėtėjo gatvės toluma...

Tylu, Taip gera ir tylu tavo siauram pasauly — miglotos, ramios pilnatys prieš tavo šypsenį sukasi ratu, ir tu nežinai, kad gali būt šviesu, ir tu nežinai, kad aš dar gyvenu —

PROF. INŽ. J. ŠIMOLIŪNO 20.000 DOL. STIPENDIJŲ PAGERBTUVĖS. APGYVENDINIMUI IR PLANAVIMUI

Gegužės 30 dieną Racine, Wisconsin, USA, kolonijos lietuvių rengia, 75 metų amžiaus proga iškilmingą vakariene — pagerbtuves profesorui Dr. Inž. Jonui Šimoliūnui, Lietuvoje — Vytauto Didžiojo Universiteto Kaune profesorui, šiuo metu Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir architektų sąjungos pirmininkui.

Vakariene — pagerbtuves įvyksta Danich Brotherhood Hall, 710 Grand Avenue, Racine, Wisconsin, gegužės 30 dieną, šeštadienį, 7 val. vakaro.

Rengėjai kviečia vakarieneje dalyvauti Gerb. Profesoriaus bičiulius, pažįstamus, kolegas ir mokinius. Norintieji dalyvauti prašomi iš anksto apie tai painformuoti rengėjus sekanciu adresu: Stasys Budrys, 1018 Birch Street, Racine, Wisconsin, Tel. 4-1228.

Tuo pačiu adresu siūstini ir sveikinimai. Svetainėje vietų skaičius nėra ribotas, įėjimas Rengėjai.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Politikos žurnalas „LIETUVA“ 3 nr. Kaina 50 ct. Žurnalas gaunamas „Nepriklausomos Lietuvos“ redakcijoje. Galima dar gauti ir 2 nr. Žurnalas įdomus. Jame bendradarbiauja žymūs specialistai, profesionalai ir visuomenininkai. Šiame nr. plačiau paminėta L. LK pirmininko V. Sidzikausko 60 metų sukaktis.

„PELĖDA“ 2—4 numeriai. Didokas nr. Turinys įvairus. Žurnalas iliustruotas. Kaina metams 4 dol. Nr. kaina 40 ct. Adresas: Pelėda, 3322 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill., U. S. A.

KEISDAMI ADRESUS nepa-nirškite pasiųsti 25 c. (smulkiomis pašto ženklais).

limis. Tik reikėjo išsinerti takučiu, tarp klėties ir rasodninko, apgultų per tvorą lūžtančių sėklininkų. Šunys le-kavo pasidėję liežuvis, nespėdamis aploti vis naujų ir naujų. Maršalka mandagiai sodino moteris ir senesnius ant suolų. Kiti tiesėsi žolėje, lyg ir kokių pusratų. Atsliuogė ir jaunesnių keletas, dar nevaldančių savistoviai ūkių. Mergos, susimetusios kupetoje, spaudėsi kaip avys.

Kai jau diduma buvo surikiuota. Maršalka išėjo į priekį, kur atstume stovėjo jam paruošta kėdė. Atsisėdo, ir vėl pašoko. Sėdom nepritinka — nebus skirtumo tarp visuomenės ir pirmininko. Juk miško varžytinėse girininkas visada stovi stačias. Kunigas pamokslą irgi stovėdamas sako. O kai šnekėdavo cecilikai ir kiti parmazonai prieš rinkimus turguje, tai dar įsikardavo į kieno drangas, arba ant silkinės bačkos pasilpėdavo.

— Tai jau gal ir pradėsim? — Varyk, varyk! — skatino iš būrio.

— Va, tai... Klausykites! Aš jums pasakysiu tą patį, ką man pasakė klebonas. Ar visi buvot bažnyčioje? Visuomenė nejaukiai susižvalgė. Ir nieko į tai. Tik plonas balselis iš galo:

— Urnežio Onė nebuvo. Plukdė Meilutės duburėlį per pačią sumą.

— Uchu — chu... — nuūkė vyrai.

— Uždaryk vamlpas, paršiva, kai tavęs neklausia, — subarė senio balsas.

Maršalka timplėlėjo kaklą, lyg užspringęs ašaka ir piktai supurtė kėdės atlošą. Kitos rankos pirštais čiuptelėjo palūpin, kur laikė pasiauginęs tokį, kaip ir pabarzdėdavo. Kaip ūsus, taip ir tą nykščio dėjimo kuškelį, apkarpydavo žirklėmis. Kaimynai sakė, kad tai labai patogus surgus — vaistams supilti. Kapt už barzdelės ir pražiodei.

— Visi negalėjo išeiti. Nepaliksi gyvulio ir namų be žmogaus. Didumas vienok buvo. Tai ir girdėjo ką sakė klebonas...

— Aaaa... — atitoko būrys.

— Sakė, jog vyskupėlio sulauksim... — škambiai, pragydo Kibildienė. — Ir, kad vyskupas atvažiuos...

— Kad atvažiuoja, tai dar pusė bėdos. Ne pirmą kartą. Bet šiemet bus kitaip... Palaukit!... Va kas — per mūsų sodžių važiuoja vyskupas!

Gružiškėčiai sukluso.

— Ar pašėlo? Tai iš kokios peklos dabar?

— Eik tu — važiuos tau iš peklos...

— Ar nenutilsit, rupūžės!

— O ve, aš pasakysiu, kodėl šitaip... Kad mes jau esame kito vyskupo valdžioje. Per amžius buvome Kauno, o dabartės jau priklausome prie Panevėžio vyskupystės. Būdavo iš ano šono trauks į Kiburius, o dabar — tiesiai

MARIUS KATILIŠKIS

Nedermė

„Ir mūsų kolonijoje, bendruomenės pirmininkui, lankantis vyskupui, atsitiko beveik taip, kaip Mariaus Katiliškio Steponui...“

Korespond. iš X.

Vežlankiu susirietęs pusbernis dūmė orą į dviračio tekinius. Vėjas šnypštė, lyg žasinas ištiesęs kaklą, pro jo pirštus. Dviratis girgždėjo ir dejavo atremtas į tvorą, statiniai visu tarpu lingavo. Plaukai lindo į akis pūtėjui.

— Ar tu baigsi kada su ta savo girgždėle?

— Jau, jau...

— Sakyk, kad negaištų! Tuojuo tegul renaksi!

— Viską pasakysiu. Opa!

Vaikis apžergė savo prietaisą, pasvyravo ir numynė išilgai kiemo. Vištos katėdamos puolė į pašalius.

— Šauk ir gaspadinges! Visas bobas varyk! — subliuvo Maršalka įkandinė. Bet jau dviratis mirgėjo pro darželio tvorą ir krūmus gatvėje.

— Įsitaisė šuva pavalkus. Nė per spragą, nė į būdą. Visur kliūva... Pavažiuos ir — piš, piš — gumijos. Mašina, matykites, už penkias dešimtis litų. Užmirš, krumpaušis, ir nepasakys, kad ir moterys privalo susirinkti.

Pasilikęs maršalka žvalgėsi, kaip jaunas samdiny, išlipęs iš ratų naujo šeimnininko kieme. Nuo ko čia pradėjus, kokia darbymetė griūva ant vieno žmogaus pečių! Padėti, kas jau tau padės, dar velniai žino kaip laikysis susirinkę? Jis tik nusipurtė, kaip varlė sumindęs basa koja — rambūs ir dantis paleidę žmonės Gružiškėse.

Jau pamokslo metu jo palūpis pradėjo timpčiotis. Lyg tarp parpinų kas būtų yla bakstelėjęs — sausu ir karštu nudiegė pasirdžiūose. Didžią valandą juto ateinant. Taip ir buvo, nes tuojuo po visam, klebonas pačiupinėjo jo alkūnę. Liepė sėstis zokristijoje ant suolo, ir išvaręs visą rūją klapčiukų, pasakė:

— Tai girdėjai, vaspana?...

Visa širdimi, visomis pajėgomis Maršalka klausėsi. Ir kada gi nesiklausė — ims jau mat šiandien ir negirdės? Tačiau ir jis stengėsi gražiai atsakyti, ir tarė:

— Gražesnio pamokslo nė jazavita tėvelis nepasakė, kur anai basnirčias ir virve susijuosęs, per rekolekcijas. Ką jis prieš tamstą, klebonėli?

— U, tu kaip veršis, snukį putron įmerkęs, burbuliuoji, — šnypšdamas ir nosinę, paskersavo klebonas. — Tegul davatnos pamokslu džiaugiasi. Jos tam ir sutvertos, vaspana. Ne to aš klausiau, Vaitiški.

Veda sktn. inž. J. Bulota

LIETUVIAI SKAUTAI ARGENTINOJE.

Vienetas buvo įkurtas 1949 m. balandžio 23 d. sktn. V. Lesniausko, pasktn. A. Dičiaus ir sklt. V. Namiko pastangomis. Šiai skaitlingai draugovei priklauso 2 skautų skiltys, jaunesn. skautų skiltis, 2 skautų skiltys, vilkiukų skiltis ir 1 skautų vyčių būrelis. 1950 ir 1951 m. buvo suurostos stovyklos.

Ši draugovė iškilmingai paminėjo Lietuvos 35 m. Nepriklausomybės suakktį. Draugai rinkas sktn. V. Lesniauskas savo kalboje kvietė jaunimą burtis po skautų vėliava ir kovoti už Tėvynę, — nesigėdyti savos kalbos, papročių ir niekad nepamiršti, kad esame didvyrių žemės vaikai. Ypač jau dinčiai skautus sveikino generolas T. Daukantas: „Jūs, jaunime, būkite vieningi ir vie nykit kitus, nes mūsų vienybė nori išardyti tada, kada ji mums labiausiai reikalinga. Tai mano testamentas jums!

SKAUTŲ LAUŽAI VENECUELOJE.

Šiais metais tenai skaisčiai liepsnojo nuotaikingi laužai. Kovo 1 d. buvo iškilmingai atšvęsta Lietuvos skautų Globėjo Šv. Kazimiero diena, pradėta vėliavų pakėlimu prie skautų būklo Valencijoje, tęsta intensyviomis varžybomis diena ir užbaigta laužu, prie kurio skautės ir vilkiukai davė įžodį.

Kovo 6 d. Caracas, Los Cabos Parke, suliepsnojo skais-

tus laužas. Dalyvavo daug svečių bei viešnių iš saviškių bei venecueliečių ir skautaitės iš Valencijos bei Maracay.

Kovo 7—8 dienomis Venecuelos sostinėje — Caracas įvyko liet. skautų-čių vadovų suvažiavimas. Vėl skaisčiai degė laužas, o dažnam riedėjo asaros skambant ilgesingoms Tėvynės dainoms.

CHICAGOS SKAUTIŠKOJE PADANGĖJE.

Chicagos ir Cicero skautai dalyvavo Lietuvos Vyčių surengtame Lietuvos jaunimo Globėjo Šv. Kazimiero minėjime Šv. Antano parapijoje, Cicero. Šventei skirtą pamokslą pasakė vysk. V. Brizgys. Po pamaldų bendruose skautų, liet. vyčių ir ateitininkų pusryčiuose skautų vardu kalbėjo sktn. kun. J. Vaišnys, S. J. šventė gražiai praėjo lietuviškojo jaunimo vieningumo ženkle.

Psktn. Ed. Zabarskas Chicagoje organizuoja oro skautų draugovę.

Chicagos skautai ir skautės šią vasarą pradės stovyklauti birželio 27 d. Stovyklos truks 2—3 savaites. Stovyklauti galės tik uniformuoti skautaitės.

Bridgeporto skautų draugovė, kuriai vadovauja sktn. Kauras ir sktn. Serapinas, išaugo iki 38 narių.

Jūrų skautų kpt. M. Kukučio laivas planuoja įsigyti plaukiojamą pastatą (laivą). Van dens sporto mylėtojai ir gerie-

ji bičiuliai yra kviečiami efektingai paremti šias jūrų skautų pastangas. Aukus siųsti laivo vadui vyr. valt. A. Levanui, 3236 So. Halsted St., Chicago 9, Ill.

„Lituanicos“ tunto vieneto vadovai įvedė gražią tradiciją — sueigų metu atpasakoti tai, ką skautai skaitė „Skautų Aided“. Tuo pajavairindami sueigas, o skautai skatinami domėtis savo vieninteliu žurnalu „Skautų Aidu“.

SKAUTŲ PASAULYJE.

Šią vasarą, liepos 18—27 dienomis Sulkavoje bus Suomijos skautų tautinė stovykla. Jon yra pakviesti paviešėti ir kitų tautų skautai.

Anglijoje šią vasarą numatomos dvi didesnės skautų stovyklos. Pirmoji bus gegužės 23 — birželio 4 dd. Jos dalyviai turės prągą stebėti Anglijos karalienės Elžbietos II karūnacijos iškilmes. Antroji — mažoji Jamboree bus prie Brathay Hall, kur dalyvaus arti 1500 įvairių tautų skautų.

Š. m. birželio mėn. vokiečių skautų vadovybė Breithuelen, Wuertt., atidaro sklandymo kursų. Bus trys kursų sesijos, kurios truks po dvi savaites. Dalyviai galės gauti sklandymo „A“ laipsnį ir pasiruošti „B“ laipsniui. Kursų kaina (vienam asmeniui) — 45 D-Markės, įskaitant maistą, pastogę ir apdraudimą. Diepholzo liet. skautų „Aušros“ tunte yra oro skautų būrelis, kurio nariai labai norėtų pasilavinti šiuose kursuose. Tačiau didžiausią problemą jiems sudaro lėšų stoka.

„NL“ ADMINISTRACIJA prašo Gerb. Skaitytojus atnaujinti prenumeratą 1953 metams

ČIKAGOS MENO ANSAMBLIO

vad. A. Steponavičienės pasirodymas Hamiltone sutraukė rekordinį žiūrovų skaičių — 550 asmenų. Gaila tik, kad ne dėkinga scena neleido įvesti dekoracijų, todėl antroji ir trečioji programos dalis („Eglė žalsčiū karalienė“ ir „Birutė“) buvo atkurta be kostimų ir su Hamiltono dekoracijomis.

ANGLIJOJE BUS IŠLEISTAS KANADIŠKAS LAIKRAŠTIS

Kanadiečiai, kurie gyvena Britanijoje ir kontinente, turės savo laikraštį. Vienas iš didžiausių Kanados leidėjų, Roy H. Thomson iš Toronto, praneša, kad jis išleis savaitinį laikraštį Londone gegužės mėn., „Canadian Review“, Thomson leidžia 15 dienraštį Kanados miestuose ir vienoje St. Peterburg'e, Floridoje. (CS)

KANADOS VALSTYBINIAI PARKAI

Kanados valstybinių parkų galima rasti visame krašte. Juose galima rasti gražiausių pavyzdžių gamtinio grožio, kuriuos Kanada gali pasiūlyti, ir jie yra tokiose vietose, kad tin ka beveik kiekvienom atostogoms. Šalia gamtinio grožio juose galima rasti jaukų apgyvendinimą, laisvalaikio praleidimo ir stovyklavimo įrengimus, laisvai vaikščiojančius laukinius žvėris ir istorinį idomumą. Šiuos parkus gali lankyti kiekvienas. 1952 m. juos apėmė per du su puse milijonų žmonių. (CS).

Sukaktuvinis VARPAS, didelis numeris (kaina 1 dol.) gaunamas „NL“ redakcijoje.

NELAIMĖJE NETEKSI VISKO, bet

Alberto Norkeliuno Agentūroje

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

už \$0.01 \$1.000.00

.01 per dieną apdraudžia Jūsų visą turtą iki \$ 1.000.

Sąžiningas patarnavimas visose draudimo srityse.

Agentūra atstovauja 8-as iš rimčiausių draudimo b-vių.

5637 Jeanne D'Arc Ave., Montreal 36, Que.

Telefonas: Cl 2363

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose..

Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.

3537 PARK Ave, Montreal. Tel. HA 7623.

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

Dr. DORA GORDON

Dantų gydytoja

Kalba lietuviškai

Tel.: Walnut 9773 4914 Decarie Blvd., Montreal.

iš Girkantių. Reiškia — mūsų vieškelio brazdės... Užtat pasivadino mane klebonas ir išdėstė smulkiai. O aš jums tą patį. Tam visus čionai ir sušaukiau. Kad mes apturėsime didelę garbę ir šlovę, pirmieji sutikdami dvasiškąjį ganytoją.

— Vyskupas žio, tai kaip ir jenerolas... — prabilo tame tarpe Vaitiškis vyresnysis.

— Ką tas jenerolas? — Mano brolis Vincentas, duok Dieve dangų, kai anais metais tarnavo...

— Paskui galėsi su savo melodijom, — nukirto Maršalka. — Jau saukiau kokia garbė mums tenka. Suteikti pirmiems vyskupui!... Oho — oho... Tik pamislykit atsakančiai... O todėl, kad mes pakrašty parapijos. Pakarniai, jau skaitosi Girkantių filijos. Klebonas man šitaip: — „Turit priderančiai apsiereiktį, bo esate ant rubežių parapijos. Augštą bromą pastatyti turite. Stasys Kiburių ulyčgalį, suprantama. Ir prie pačios bažnyčios taipogis. Ale jūsų bus patsai svarbiausias“. Šitaip pasakė, va, kaip dabar mane matot. Čionai suvažiuos giedoriai ir kunigai, draugijos bažnytinės, su visom parėdnėm. Su lempom ir su karūnom...

— Tu, kaip matau, Darguži — vis ginčytis. O kaip tariau, taip ir bus padaryta. Pastatyti, tai dar pusė bėdos. Bet reikia sutikti. Be raitorių jau neapsieisi... Arkliai mūsų geri, vyrų taipogi kiek nori. Vieną tik išrinkim, kad vestų ir komandas duotų. Aš visur nespėsiu.

— Ogo — go!... Tai būtų gražu, kad Maršalka raitariją vestų! Kaip ožys avis į ganyklą, — net užsikosėjo iš linksmumo tas pats pamėklė kalvis, kaip koks pašveipa už senių nugarų. Jaunuomenė badėsi į pašones ir savaip vertė kalbėtojo žodžius. Maršalka skersavo, bet ką tu? Jam talkon ėjo moterys, besibardamos ant šitų niekadėjų.

— Su jum tai bėda, viską ant juoko. Nė gražumo negražu.

— Liaukitės! Dabar eiki mtoliau. Moterims vainikai ir kiti gražumai. Mano mįsle, kelią praisis nubarstyti kapotom eglišakėm...

— Eglišakėm? Kad ir nutvoskė. Ar tai žiemos laikas, kad eglišakėm barstyti kelią? Ir kai pievos ir darželiai pačiame žydėjime...

— Teisybė Petrylien, — pritarė Miklošienės Jieva. — Mes jau žinosim ir be tamtos.

Maršalka pasivaipė ir varė toliau:

— Nu nu, jūsų viršus... Taigi, visą vieškelį ir per sodžių klaurai nubarstysim. O tarpvartės ir pačią gatvę, jau nori — nenori, bent nušluoti reikės. Toksai svečias važiūs ir viską matys...

— Labai jam rūpi mūsų kiemai. Turi į ką žiūrėti.

— Žio, tokia ypata, tai didžiau kaip jenerolas arba gubernatorius, — lingavo Vaitiškis Aleksandra.

— Ša! Kad jum kur!... Dar ne viskas. Paskui galėsit su savo pasakom. Va, pasitinkam su duona ir druska. Choras užtraukia šventą giesmę. Nu, kamendorius, arba koks klierikas tars žodelį. Bet klebonas man sakė, kad ir iš mūsų tarpo turi vienas atstoti ir pasakyti prakalbą, kaip ir pamokslą. Iš jaunuomenės, aišku. Turime juk pragudintų vyrų. Priklausančių prie draugijų ir nušnekėti mokančių.

— Pasiutu! Kažin ar atsiras toks iš mūsų? Reikia čia žydiškos rizikos. Už joki pinigą nesutikčiau... — nu sipurtė Valius, padžiūvėlio Žlabio sūnus.

Skirkim Vitkaus Liudą. Gimnazijas eina ir į petį jau suaugęs, — siūlė seniūnas, pratęs greitai spręsti.

— Ką Liudas? Per plonas ir blauzdos perminkštos, — priešinosi jo sūnus Pilypas, plačią, kaip sėtuvę, burną praziojęs.

— Eikit jūs gegužėm skiauterių šukuoti, kad aš sutikčiau, — gynėsi moksleivis. O jo motina meiliom akim nu leisdamą sūnų, tarė:

— Jei norėtum, tai ir galėtum... Knygas glemži, kaip šieną.

— O aš siūlau, kad prakalbą geriausiai nudėtų Lapeikos Ignius. Jis ten ksadien prisiklauso kapitonų ir viršilų, tai ir patsai sumestų, — išsitarė Beržinis.

Ignius net išsitempė išgirdęs savo vardą. Užsuko tik taip pasiklausyti, o čia, kad juos kur, dar bėdos įtaisys. Kareiviški rūbai jam tiko, ciekai kepurėje švitėjo ir durtuvas maskatavo prie šono. Tyliai susikeikęs, pasitraukė už nugarų. Parvažiuk tik atostogų — tegul bala.

— Ignius?... Nelabai. Jei imti, tai kad būtų paimta, be kliaudžių. Prašytume mokytojo, bet jis jau išvažiavęs bus. Nurėžtų. O kur dabar tokį vyrą?... — laužė galvą pirmininkas.

— Gi jei paties Steponas apsiimtų? Rodos neturėtų apsiikaulinti, — pasiūlė Rokas Dryža.

— Steponas? Biesai žino... Kad ir jam galvoje špokai geida, — niurzgė senis.

— Nu ko jam trūksta? Vyras nutikęs. Su jaunimo organizacijom. Su knygom. Kas už jį geriau pasakys? — laikėsi Rokas.

— Stepas, Stepas!... Kur lendi? Eik šen — papuo lei vyreli! — džiūgavo mergos, stumdamos iš savo tarpo vyruką. Senis skersavo pro užgriuvusius antakius, rodos pasirengęs engti savo vaiką.

— Je, mokslo laizės. Gerokai... Į seminariją galėtų stoti... Tik čia mat ne mokykloje balalaikas krėsti. Į akis reikės pažvelgti. Prieš tokį šviesybę. Kiek ne taip — ir pagalum... Neduok, sakau, Dieve. Nepasitaisysi, kaip tas karčiamas žydėlis, piršdamas savo dukterį Krikštėnų šunbajoriui.

MŪSŲ SPORTAS

CURLING - ŽAIDIMAS VISIEMS

MIRĖ PASAULIO ČEMPIONAS

Curling yra turbūt vienintelis universalus sportas. Žaidžiant jis gali suteikti malonumą jauniems ir seniems, korporacijų pirmininkams ir namų prižiūrėtojams, šventiems ir nusidėjėliams, inžinieriams ir ūkininkams, bokštų dengėjams ir kasyklų darbininkams. Daug tūkstančių dalyvauja šitame sporte.

Šitas žaidimas vyksta ant lygaus ledo, kuris turi 42 jardų ilgio. Ledo paviršius yra lygus mažų akmenukų arba grūdėlių, kad akmuo lengviau slidintų. Prie veino ir kito šio slidinėjimo tako yra „taikynys“, kuris vadinamas „tee“. Tai kinas yra apsuptas ratais su didėjančiu spinduliu, būtent dviejų, keturių ir šešių pėdų ilgio. Jis vadinamas „house“. Akmenys, kuriuos vartoja žaidėjai, yra apšifuoti granito gabalai, kurių šonai yra apvalūs ir dugnas plokščias. Rankene yra viršuje.

Kiekviena komanda arba „rink“ susideda iš keturių žaidėjų ir kiekvienas žaidėjas stumia po du akmenis, ir atitinkamas žaidėjas iš kitos komandos stumia tiek pat. Kiekvienas turi tikslą kaip galima arčiau pristumti savo akmenį prie „tee“, ir tu apskritimų vidrio. Tuo pačiu laiku jis turi mėginti nuštumti priešo akmenį kaip galima toliau nuo taikinio.

Niekas tikrai nežino, iš kur šitas sportas yra kilęs ir ne daug kam tai ir rūpi. Curling prasidėjo mažaisiais prieš 400 metų ir 1760 metais po Quebec'o nugalėjimo buvo atgabentas Kanadon generolo Wolfe. Jie nustebino indėnus stumdami curling-akmenis, kurie padaryti iš patrankų šovinių, ant St. Lauryno upės iš vienos pusės ir kitą.

Curling labai greit prigijo senoje Kanadoje ir su baltu žmogum jis išsiplėtė vakaruose. Vakaruose, kur ilgesnė žiema, atsirado greitu laiku Curlingo ekspertai ir tik nuo 1929 metų, kai Macdonald Brier Taurė buvo išstatyta kaip po vlstybinė premija, prasidėjo varžybos tarp atskirų provincijų geriausių komandų. Nuo to laiko šitos varžybos pasidarė metiniu įvykiu.

Manitoba, šių metų laimėtoja, laimėjo Brierį 13 kartą. (CS).

Po šio įvykio Jeffries kaip boksinkininkas jau nebepasirodė. Burbanko mieste įsigijo nuosavybę ir ramiai sau gyveno. Ta me mieste jis ir mirė.

M. Mėčius.

LIETUVIS KANADIEČIŲ KREPŠINYJE

Montrealy balandžio mėn. vy krepšinio rungtynės tarp rytų ir vakarų Kanados krepšinio komandų, kurias laimėjo vakarai 59:55 santykiu. Rytų komandoje, Montrealy, dalyvauja čia gimęs lietuvis R. Frei tagas.

(CS).

— Geresnio ir pakabesnio vistikie nerasiu. Jei Steponas apsiims, tai ir atliks. Galėčiau derėtis iš alaus pusbačės. Ar ne Stepon? — pritarė Rokui ir Dargužis.

— Nežinau.

— Sutik ir gana, — gundė merginos.

— Dar yra laiko... Ko čia užsipuolėt?

— Nebekazinkie to laiko. Imk ir sutik, — patarė ir Stepono pusbrolis Kastantas.

— Dėl to dar aš pamislysiu, — nusprendė Stepo tėvas, ir pridūrė: — O taip, vienu žodžiu, jau viską būsiu pasakęs. Kas dar norėtų?

— Niekio, viskas aišku, — sutiko žmonės. Bet planų ir sumanymų atsirado apščiai. Sakysime, Urnėžis manė, kad kapelija tikrai praverstų. Bet iš kur ją ištrauksi, jei tik vienas Vincė temoka armonika groti. Iš miesto samdyti neapsimokėtų. Jį suniekino, tardami, kad čia ne vestuvės. Ot, nupinti tokius ilgus vainikus, kad jų užtektų abipus kelio iki sodžiaus. Žmonės laiko įsitvėrė pakely. Vyskupas važiuoja viduriu.

Maršalka jautė, kad visi tik apie jį ir jo žygius galvoja. Iš pažemių žvilgsniai, pilni nuostabos ir tylios pagarbos. Suprantama.

— Nesidraikiok po sodžių su piemenimis, — pasakė sūniui.

— Ar aš kur einu? — paklausė tas nustebejęs.

— Užtrauksi nešlovę ant mano namų... Sergėk Dieve, nežinau ką padaryčiau! Jau tada geriau iš po mano akių prapultum.

Steponas atsirėmė priemenėje į staktą ir atsisukęs be žado pažvelgė į tėvą. Jis nesugraibė jokio žodžio.

Senis vėl prabilo. Jo balsas jau buvo pasikeitęs ir kimiai minkštas, lyg po ilgų svarstymų persunktas neryžtingų svajojimų:

— Prakalba gal tau ir išeitų... Prie svetimų nenorėjau saviškio piršti. Girdi — siūlosi, kaip velnias ir kūmus... Kam šito, jei aš tik vienas turiu tikrą sumanymą?

— Stepas neatsiliepė. Tėvas kuisėsi, krenkštė patamasyje.

Lyg nenugirdęs tėvas varė toliau:

— Tu egzaminą duosi. Aš turiu permatyti ir peritikrinti ar tu kam nors naudingas. Duokim — pasirodai su prakalba gerai, kaip tikras mano sūnus. Nu... Tai gal... Mes dar pamislysim kaip su moksmais.

— O... — atsidūso vaikas. Jis žengė lauk, lyg tolimdamasis nuo vilionių, sunkiai beįtikimį vaidinui.

Prakalbą išdrōs Steponas. Nori — nenori, o turės. Ir tada visų akys sužiurs į Vaitiškių kiemą. Jeigu jo ūkis tik pusnis ir ne taip jau pertekęs, tai užtat bus pagirtas apylinkėje.

MAMERTAS MAČIUKASDIPLOMUOTAS MOTERIŠKŲ IR VYRIŠKŲ RŪBŲ
SIUVĖJAS.

AUGŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS.

ANGLISKOS MEDŽIAGOS — NAUJAUSIOS MADOS.

SKUBUS PATARNAVIMAS.

SPECIALIZUOJUOS UŽSAKYMAIS PAŠTU

(mail orders) iš visų Kanados ir JAV vietovių.

Adresas: kampas Mount Royal ir Brebeuf, Montreal.
(vienas blokas į rytus nuo De la ROCHE)

Įėjimas: 4504 Brebeuf St. Tel. FR 9141; Res.tel. RA 2-1726.

Jono LADYGOS
baldu studijoje

„ARTIS“

priimami užsakymai ir pa-
taisymai sofa, fotelių
(chesterfields). „St. Lo-
uis Textiles“ medžiagų ir
baldu atstovybės fabriko
kainomis.Av. Verdun-Regina kampas
TR. 0952Šiomet pirmą kartą per vi-
są Columbia Broadcasting te-
levizijos tinklą buvo iš Chica-
gos perduotos iškilmingos pon-
tifikalinės Velykų Mišios.**SARNIA, Ont.**

DAUGELIS ĮSIPILIETINA.

Sarnios teismo rūmuose, Kris-
tinos gtvė, balandžio 27 die-
nų kunigas V. Rudzinskis ga-
vo Kanados pilietybę, Kanados
pilietybės sertifikatą visas Ka-
nados piliečio teises ir parei-
gas. Vasario 9 dieną buvo pra-
ėjęs tam pačiam teisme apkla-
sinėjimą korespondentų, nufoto-
grafuotas su sponseriu Jonu
Šileikiu ir vietos spaudos išgar-
sintas. Teismo salė buvo pilna
naujųjų kanadiečių įvairių tau-
tybių: lenkų, vokiečių, kinų,
čekų ir latvių. Viso gavo Ka-
nados pilietybę apie 75 asmenis.Sarnios lietuviai sveikino
naujus Kanados piliečius. Bu-
vo gražus priėmimas pas po-
nus Krakaičius. Ponia Kra-
kaitienė vaišino kiek pajėgda-
ma ir rėdė daug lietuviškos
širdies. Taipgi buvo priėmi-
mas pas ponus Šileikius. Tų ry-
tų nuosirdumas yra tikrai ry-
tų augščiau. Sarnios lietu-
viai visi prieteliškai sugyvena
ir gerai uždirba. Bedarbių
veik nėra. Geros sekmės vi-
siems lietuviams!**STIPRIAUSIŠKŲ
LIETUVIAI.**Tavistocke gyvena keli lie-
tuviai ir jų tarp Rudolfas
Otto. Jis tarnavo Lietuvos ka-
riuomenėje. 1926 metais atva-
žiavo Kanadon. Sunkiai vargo
prie ūkininko metus bedirbd-mas. Sako, tuomet man dole-
tinos gtvė, balandžio 27 die-
nų kunigas V. Rudzinskis ga-
vo Kanados pilietybę, Kanados
pilietybės sertifikatą visas Ka-
nados piliečio teises ir parei-
gas. Vasario 9 dieną buvo pra-
ėjęs tam pačiam teisme apkla-
sinėjimą korespondentų, nufoto-
grafuotas su sponseriu Jonu
Šileikiu ir vietos spaudos išgar-
sintas. Teismo salė buvo pilna
naujųjų kanadiečių įvairių tau-
tybių: lenkų, vokiečių, kinų,
čekų ir latvių. Viso gavo Ka-
nados pilietybę apie 75 asmenis.Sarnios lietuviai sveikino
naujus Kanados piliečius. Bu-
vo gražus priėmimas pas po-
nus Krakaičius. Ponia Kra-
kaitienė vaišino kiek pajėgda-
ma ir rėdė daug lietuviškos
širdies. Taipgi buvo priėmi-
mas pas ponus Šileikius. Tų ry-
tų nuosirdumas yra tikrai ry-
tų augščiau. Sarnios lietu-
viai visi prieteliškai sugyvena
ir gerai uždirba. Bedarbių
veik nėra. Geros sekmės vi-
siems lietuviams!Jis turi Otto's Steel Pro-
ducts, linų apdirbimo įmonę.
Paskutinių laikų pirkto akmenų
skaldymo mašiną už 62.000
dol. ir kitą mašiną už 34.000
dol. plentų žvyravimo mašiną.
Naujai pirkto tralerį, kuriam ga-
lės gyventi 10 žmonių. Taigi
tas žmogus eina tiesiog į mi-
lionierius. Jei seksis, tai tokiu
ir bus.Jo dukte, baigusi augštes-
niusius mokslus, yra ištekejusi
už daktaro ir gyvena Woods
tocke, o abu sūnūs dirba prie
mašinų. Turi puikius gyvena-
mus namus. Tai energingas
žmogus.Lietuvų būdamas išmoko
mechaniko amato ir čia taiso
įvairias dalis mašinų. Taigi
vietos ūkininkai gali kreiptis ir
čia gaus gražią pagalbą. Iš
tremties yra atsikvietęs savo
pusbrolių su šeima, kuris dabar
dirba „Nepriklausomos Lietu-
vos“ spaustuvių. Ponas Otto
sako, Kanadoj tik reikia turėti
energijos ir drąsos, o viskas
eis kaip iš pipkės. Linkiu tam
vyriui nugalėti visas kliūtis.
Z. T.**DELHI, ONT.**

TURĖJO SUNKIĄ OPERACIJĄ.

A. Dambrauskienė Velykų
antrą dieną buvo paguldyta
St. Joseph ligoninėje, Hamil-
tone ir turėjo sunkią operaci-
ją.Ligonė buvo prižiūrima lie-
tuvio Dr. Levinsko, apie kurį
esanti suisidariusi geriausia nuo-
monė. Prieš savaitę laiko p.
A. Dambrauskienė grįžo į sa-
vo ūkį ir jaučiasi gana gerai.
Kor.

PADĖKA.

Man sergant ir gulint St. Jo-
seph ligoninėje Hamilton, užAkadiečiai buvo išsiųsti labai
toli, kaip Prancūzijos ir Ang-
lijon, ir daugelis iš jų vyko į
pietines ir šiaurines valstybes,
kaip ir į kitas Kanados sritis.
Jų tušti ūkiai buvo užimti Nau-
josios Anglijos kolonistų ir No-
va Scotia pasidarė tikra britiš-
ka kolonija. Akadiečių ainiųturima šiandieną Kanadoje
apie 200.000 ir gal dvigubai
tiek kitų. Prancūzų tautos vi-
tališkumas, ar tai tremtyje ar
namuose, buvo didelis.
Akadiečių ištremimas nebu-
vo šviesus puslapis britų kolo-
nialinio valdymo istorijoje šiau-
Nukelta į 8 psl.**SAMUEL'S**
CAR MARKET INC.MOKA AUGSTESNĘ KAINĄ UŽ TAMSTŲ AUTO-
MOBILŲ ir KEIČIANT JŪSIŠKĮ ĮVERTINĄ AUGŠ-
ČIAU, NEI BET KURIS PREKYBININKAS
MIESTE.PIRKDAMI VARTOTĄ AUTOMOBILĮ, PAS MUS
GAUSITE GERESNĖS SĄLYGOMIS, NEI BET
KUR KITUR MIESTE.TAMSTŲ DISPOZICIJAI TURIME
VISŲ RŪŠIŲ NAUJŲ AUTOMOBILIŲ.TOLIMESNEI INFORMACIJAI KREIPKITĖS AR
SKAMBINKITELietuviui atstovui
Mr. HENRY ADOMONIUI

Mr. J. C. PAQUETTE, Manager

8945 Lajeunesse, Montreal.
Telefonai: DU — 3289; DU — 7995; VE 6681.

Duodame ir kreditą

PARAMOUNT JEWELLERS

363 ST. CATHERINE St. W. netoli Bleury HA 0888

78 SAVAITES IŠSIMOKĖJIMUI
be nuosimčiųPlačiau išgarsinti laikrodžiai
■ CYMA ■ LONGINES
■ BULOVA ■ OMEGA
Šviesiai melsvi deimantai
Mokame augščiausias kainas
už seną auksą ir deimantus.EKSPERTŲ GARANTUOTAS
LAIKRODŽIŲ TAISYMAS**MONTREAL**MONTREALIO VASAROS SIŪLO IŠTEIGTI MONTRE
ALIO PROVINCIJĄŠią vasarą Montrealy bus
vadinamasis Montrelio festi-
valis, kurio metu bus išpildyta:
Mozarto opera „Figaro vestu-
vės“, G. Sulivano komiška ope-
ra „Gondoljeriai“, E. Audran
operetė „La Mascotte“, pran-
cūzų ir anglų dramos; be to,
bus meno paroda, viena Hayd-
no oratorija, salioninės muzi-
kos koncertas, Kanados vaka-
ras-šokiai ir pantomima. Tiks-
lus atskirų dalykų laikas bus
paskelbtas vėliau.

PERSIKĖLĖ

Dail. V. Ladyga su savo iš-
taiga persikėlė į Verduną, Ver-
dun Ave ir Regina kampas.
Laikrodininkas A. Žukas per-
sikėlė į Ville Lasalle 408 — 8
Ave.DELIKATESAI
J. M. GROSERYJurgio Mačionio krautuvėje,
Bannatyne 5292 nr., jau parda-
minėjami rūkyti unguriai, kaip
iš Klaipėdos ar iš Palangos...
Užsisakyti galima ir telefonu:
HE 0991.Kadangi Montrelio miestas
su apylinkėmis turi jau dau-
giau kaip 2 milijonus gyvento-
jų, tai jis nori išsiskirti iš
Quobeco provincijos ir sudary-
ti atskirą Montrelio miesto
provinciją.P. ŠARKIS IŠSIKĖLĖ UŽ
MIESTOPopuliarus Montrelio pramonininkas J. Šarkis, ilgesnį
laiką gyveno Verdun. Bet at-
sibodo jam ir jo šeimai miestas.
Nutarė išsikelti už miesto. Da-
bar jie jau yra Chambly Basi-
ne, P. Q. gyventojai. Nusipir-
ko nuosavybę ties ežeru ir
upe. Graži gamta. Sodas ir
daržas pajvairina po darbų
mieste gyvenimą ir sudaro pa-
togumą. Malonu, nes platu, erd-
vu, saulėta. Ir nuo Montrelio
netoli, tik 18 mylių.PP. STRELIŲ VESTUVĖS
Gegužės 3 d. buvo gražios E.
Strėliaus su Ona Miknienės
Zailskaitės.

BRONIUS AMBAKAS

SPECIALISTAS IŠ EUROPOS

BLOKSŲ — BRIKSŲ — PLYTELIŲ

dėjime

MALONIAI PATARNAUS TAMSTOMS.

Vakaris 3867 Henri Julien St., Montreal. LA 9460.

KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR.

7582A, RUE EDOUARD, VILLE LASALLE TR 7412.

SUPERIOR REAL ESTATE Co.

Gerard Cool

Alcide Blais,

4337 Verdun A., Verdun 29—4ieme Av., Ville Lasalle.

YO 3323

TR. 7849.

LIUDESIO VALANDOJ

KREIPKITĖS PAS

Laidotuvių Direktorių**C. Halpin Funeral Home Reg'd.**

KOPLYČIA VERDUN — WILLIBRORD AVE KAM

PE, PRIE PAT AUŠROS VARTŲ PAR. BAŽNYCIOS

4500 VERDUN AVE, VERDUN. Tel. YO 3440

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAIDOTUVIŲ

DIREKTORIUS

J. H. BENOIT

FUNERAL DIRECTOR

NELAIMIŲ AVEJU VISADA PASIRUOŠES PADĖTI

AMherst 0694

2102 FULLUM ST.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

15 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259 — 3 Ave., Ville Lasalle. TR 4588.

Pažinkime Kanaą

IX — AKADIEČIŲ (ACAD IANS) IŠTRĖMIMAS

18-to šimtmečio pradžioje
švento Lauryno ir Richelieu
slėnyje, Quobeco, buvo vien-
kiemiai ir augantieji miesteliai,
kuriuose gyveno prancūzai
naujakuriai. Nors Naujosios
Prancūzijos gyventojų skaičius
po Champlain'o laikų ir padidėjo,
naujųjų kolonistų iš Pran-
cūzijos atvykimas niekuomet
nebuvo didelis. Anglų atvyki-
mas iš kitos pusės nuolat di-
dėjo ir toje srityje, kuri dabar
žinoma kaip Maritime Provin-
ces ir New England, jie greit
viršijo savo skaičiumi prancū-
zus Naujoje Prancūzijoje.Nedraugiškumas, kuris eg-
zistavo tarp Anglijos ir Pran-
cūzijos Europoje, atsiliepė ir
Naujame Pasaulyje. Anksty-
vųjų grumtynių teatras buvo
teritorija, kuri buvo palei At-
lanto pakraštį ir kurią prancū-
zai vadino Acadia, o anglai No-
va Scotia.Anglai gan anksti reišė sa-
vo pretenzijas į Acadia. 1621
metais Anglijos karalius Jam-
mes nusprendė užimti šią te-
ritoriją, kurioje buvo mažai
naujakurių, ir apgyvendinti
skotų aukštaičiais (Highlan-
ders). Skotai kolonistai apsi-
gyveno Port Royal apskrityje,
bet ten neilgai pasiliko, kada-
gi kolonija buvo atiduota pran-
cūzams po trumpo laiko sulig
taikos sutartimi Europoje. Aca-
dia galutinai buvo atiduota bri-
tams 1713 m. Šiaurinė Nova
Scotia dalis, Cape Breton Is-
land su stipria tvirtove Louis-
bourg, tačiau pasiliko prancū-
ziška.Tuo tarpu Acadia'oje pran-
cūzai, kurių skaičius dabar pa-
didėjo iki 8.000, atsidūrė nema-
lonoje padėtyje. Jie buvo ži-
nomi kaip „neutralūs“ prancū-
zai“ ir daugumoje jie buvo pa-
prasti, religingi ir savim pasi-
tikę žmonės ir neturėjo jokio
intereso, kas vyko už jų bend-
ruomenės ribų. Jie gyveno pobritų vėliava, bet atsisakė pri-
siekti ištikimybės. Faktiškai jie
sudarė atskirą grupę, kuri pran-
cūzų buvo apleista ir britų ne-
priversta atlikti pareigas.1749 metais tačiau britai ne-
norėjo nusileisti prancūzams,
kurie turėjo stiprią tvirtovę
Louisbourg'e ir ramų gyvenim-
ą, kuris greitai laiku pasibai-
gė.Prancūzai pastatė tvirtovę
„Beausejour“ šaliauryje, ku-
ris jungia Nova Scotia su kon-
tinentu ir britai, tai matydami,
statė tvirtovę St. Lawrence.
Už Acadiją, į kurią britai rei-
škė pretenzijas, prasidėjo kova.Naujieji anglai (New Eng-
landers), kurie gyveno ato-
kiaiau nuo pakraščio, bijojo, kad
prancūzai paskatins akadiečius
ginti jų reikalus, taip kaip jie
paragino indėnus pulti nauja-
kurių namus su Beausejour jė-
ga užnugaryje. Savaimė su-
prantama, jie norėjo, kad bri-
tai priverstų akadiečius prisiek-
ti jiems ištikimybės.Šita baimė nebuvo visiškai
be pagrindo, kadangi keletą
kartų, kai prancūzai su ang-
lais susirėmė, akadiečiai kovo-
jo prancūzų pusėje, kai tuo
tarpu jie gyveno britų vyriaus-
ybės apsaugoje. Prancūzai iš
naudavo kiekvieną progą, kad
galėtų sukelti akadiečius prieš
anglus.Kai 1755 m. Beausejour tvir-
tovė buvo užimta ir britų su-
naikinta, Nova Scotia gubernato-
rius išsprendė akadiečių apsi-
gyvenimo problemą amžiams.Po to, kai akadiečiams buvo
duota galimybė du kart pri-
siekti ištikimybės ir jie du kart
atsisakė, tai buvo nuspręsta iš-
tremti juos iš savo namų. Šis
baisus nusprendimas buvo pa-
darytas be Anglijos Vyriausy-
bės žinios ir prancūzų britų ka-
ro išvakarėse.Iš karto buvo užsakyti lai-
vai ir deportacija prasidėjo.**BELLAZZI — LAMY, INC**

TR 5151

7679 George St.,

Ville Lasalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

LIETUVISKA

Mėsos krautuvė

Sav. J. ir K. Guzevičiai.

Tel. DO 5817

2379 Rosemount Blvd., Montreal.

391 ST. CATHARINE ST. W. MONTREAL.

CAPITOL FURNITURE CO.Penki aukštai baldų PHILIPS ir kt. firmų radijo aparatų
ir elektrinių reikmenų. Visi kiti Jūsų namų reikmenys.
Mūsų prekybos vedėjas, lietuvis, J. RUSSELL yra
krautuvėje kasdien Jūsų maloniam patarnavimui.
TEL.: LA 8621.

Siuvėjas

P. ŠIDLAUSKASPRIIMU ĮVAIRIUS UŽSAKYMUS.
ANGLISKŲ IR VIETINIŲ MEDŽIAGŲ
PASIRINKIMAS VIETOJE.

ATLIEKU MENISKĄ DARBĄ.

UŽ SAVO DARBĄ GARANTUOJU.

Kreiptis vakarais po 6 val.

Tel. HA 8022

1124 Chenneville St. (kampas Bleury ir Dorchester)
MONTREAL

DĖMESIO!

Visuomenės patogumui High Parko rajone naujai atidaryta valymo, prosinimo įmonė.

ATLANTIC CLENERS DYERS & PRESSERS.

Rūbai išprosinami tuojau (palaukus)

Rūbai priimami ir pristatomi į namus.

Skambinti: MU 2263

2763 DUNDAS W. TORONTO.

(prie Indian Rd. crs.)

Savininkas Br. NORKUS.

TORONTO

IŠ BALŲ FEDERACIJOS VEIKLOS TORONTE.

Po kovo mėnesio 13 d. įvykio Baltų Federacijos metinio susirinkimo ir naujos valdybos išrinkimo, ši jau kelis kartus posėdžiavo.

Nutarta ir šiais metais, kaip įprasta, rengti birželio m. 14 dienos minėjimą. Tam tikslui jau išnuomota Massey Hall salė, Toronte. Nusistatyta rengti paminėjimą vakare, 7 val., kad jame galėtų dalyvauti ir asmenys, dienos metu išvykę į užmiestį. Valdyba veda pasitarimus su keliais žymiais kanadiečiais, kurie minėjime pasireikštų kaip pamatiniai kalbėtojai. Po kalbų, kurioms numatyta viena valanda, bus vykdoma koncertinė dalis. Lietuviai čia nori pasirodyti p. Gai-levičiaus vedamu chorą. Lat-viai ir estai dar nėra galutinai nusistatę, ar pasireikšti choralais arba solistais. Koncertinei daliai numatoma taip pat viena valanda, kad būtų išsvengta užmetinėjimų, jog paminėjimai per ilgai tęsiasi.

Visi tautiečiai jau šiandien prašomi lankytis minėjime kuo skaitlingiau. Tas parodys mūsų prisirišimą prie gimtojo krašto, protestą prieš jo okupaciją ir norą jį ateiityje išokupuoti.

Vicepirmininkui dr. M. Any sui valdybos pavesta paruošti Baltų Federacijos projektą, su einantį į kontaktą su tautinėmis teisių draugijomis, kitose valstybėse veikiančiomis ir tuo reikalu užsiimančiais organais, žurnalais ir tą reikala kartu gildinti Baltų Federacijos valdybos tarpe. A.

Pastebima, kad šis puslapis yra skirtas specialiai Toronto miestui. Čia ir tekstas ir skelbimai iš Toronto. Daugiau apie Toronto — 10-me puslapyje.

Didžiausias namų pasirinkimas

KANADOJE DIDŽIAUSIOJE NUOSAVYBIŲ
PIRKIMO PARDAVIMO ĮSTAIGOJE

Pirkdami ar parduodami pasitarkite su mūsų ekspertais.

Mes turime šimtus įvairiausių namų. Taip pat duodame paskolas.

Platesnių informacijų ir visais namų pirkimo-pardavimo reikalais kreipkitės

A. Kiršonis V. Morkis B. Sergautis

Telef. KE 9272 ir KE 0415

1460 DUNDAS St. W. (prie Dufferin)—TORONTO.

ERNEST RIDOUT

REAL ESTATE LIMITED REALTORS

Centrinė įstaiga 1172 Bay St., Toronto, Ont.

DANUTĖ STRAZDAITĖ

321 Oakwood Ave., Toronto, 10.

GORDON'S BEAUTY SALON

Daro pusmetines ir įvairias vienkartinės šukuosenas, dažo ir kerpa plaukus. Kiekvienu metu (išskyrus sek madienius) galima susisiekti telefonu: OR 8081.

Maloniai pranesame!

NAUJŲ „FORD“ AUTO MOBILIŲ IR SUNKVEŽIMIŲ PIRKIMO REIKA LAIS KREIPKITES Į MŪSŲ ATSTOVĄ
V. PESECKĄ

INFORMACIJA:

vakarais 18 — 21 val. šeštadieniais 10—13 val.
DIDELIS PASIRINKIMAS VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ IR SUNKVEŽIMIŲ, BE TO GREITAI IR SAŽININGAI ATLIKAME VISŲ AUTOMOBILIŲ ĮVAIRŲ REMONTĄ.

FORD-MONARCH ATSTOVYBĖ

CHURCH MOTORS LTD

1638 BLOOR Street West, Toronto. Tel. OL 2371

TORONTO, HAMILTONO IR JŲ APYLINKĖMS
Kontraktorius K. TRUMPICKAS

Nuo š. m. sausio mėn. atidarė savo skyrių ir TORONTE. Tuo tarpu IŠRENGIAMŲ NAUJŲ OIL BURNERIAI ir naujas ar senas krosnis papigintomis kainomis ir išsimokėjimui iki dviejų metų.

Dėl informacijų ar įrengimų prašome kreiptis:
TORONTE: 693 DOVERCOURT RD. Telef. LO. 8951
HAMILTONE: 18 SPADINA AVE. Telef. 92035.

DR. K. ŽYMANTIENĖ

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

430 DUNDAS Str. West Toronto.

Priimamos val.: nuo 1—4 ir nuo 5—8 val. p. p. Kitu laiku pagal susitarimą.

Telef. EM 6-5798.

LIETUVIŠKOJI VASAROS KOLONIJA

Pereitą vasarą prie Georgian Bay pardavinėjama sklypais vasarnamiams statyti susidomėjimas buvo toks didelis, kad torontiečiai lietuviai išgijo per 90 plotų. Netikėtai suradus naujai plečiamą Springhurst vasarvietę ir pastebėjus lėkštas paežerės pakrantes, primenančias mūsų Palangos pajūrį, nuo liepos mėn. vidurio, torontiečiai bematant išpirkė visus sklypus. Northview ir Mapleside gatvės beveik ištiesai priklausė lietuviams, todėl buvo net pasiūlymų jų vardus pakeisti savais — lietuviškais.

Leonavičius su Daugvila, nupirkę didžiulį kampinį biiznio sklypą, numatė įrengti restoraną, šokių salę, benzino stotį. Numatytoji parko vieta t. p. turės savo ateitį jeigu mūsų tautiečių dauguma, turėdama konkrečius sumanymus, prisimins priaugantį jaunimą ir pasvarstys apie bendruomeninius reikalus vasaros metui.

Gražioji, gelsvo smėlio pakrantėmis pasipuošusi vasarvietė yra apie 80 mylių į šiaurę nuo Toronto, apie 4 mylias ir vakarus nuo Wasaga Beach. Turint omenyje tik pereitą vasarą atidarytą naująją autostadą, vietovė pasiekiamą per dvi valandas. Neturint savos mašinos, dažnai kursuoją autobusai susisiekimui nesudaro jokios problemos. Pats paežeris, kaip jau minėta, primena

mūsų Balitojs pajūrį, o vietomis supustytas smėlys teikia Neringos prisiminimo kampūti. Ežero pakrantė nėra privačioje nuosavybėje, bet taip vadinama „public place“. Krikščioniame vandenyje ir švariam smėlyje gali maudytis visi. Pakrantėje pušynai, o toliau (apie ketvirtis kilometro nuo ežero, prie Collingwood-Wasaga Beach kelio), kur lietuviai kuria vasaros koloniją, priskaitoma per 20 rūšių augmenijos. Gausiai sutinkamos storos pušys, augalotos eglės, augstynišiškė beržai, prisibarstę tujos, išsiskeriačioje ažuolai ir visa gausybė kitų medžių. Iš nuomonių, kad taip mūsų tėviškės medžio paklausomis, vien tik už mišką būtų galima išversti įdedamas lėšas. Tuo tarpu kai pernai pirkėjų sklypų vertė yra pakilusi iki 200 dol., lyginant juos su naujai pardavinėjamųjų kainomis.

Iš pereitos vasaros, kolonijoje stovi du vasarnamiai. Šiuo metu numatyta plačios statybos. Be jau paminėtų kampinių biiznių, Kuls savo penkiuose sklypuose planuoja kuklesnio masto verslą, Martinkaitis — vasarnamį, Petrusis jau stato dviejų augštų vasarnamį — viešbutį, Prancūkas — len-tingą pastogę, Vaitkus galvoja apie ištaigingą vilą, Masionis savo rankomis rengiasi erdvų pastatą, Juozapavičius suplanavo puošnią pastogę ne tik iš

TABAKO ŪKIAI IR IŠIKŪRIMO JUOSE GALIMYBĖ.

Atkelta iš 3 pusl.

rizikinga tai bandyti, nes kartais gali suklypti vidurkely. Kuriant naują ūkį, reikia investuoti nemažą kapitalą ir didelę jo dalį grynais į specialius pas-tatus ir įrankius. Kol ūkis nėra pripažintas tabakiniu, bankai, arba visai neduoda kreditų metinei apyvartai, o, jei ir duoda, tai reikalauja žirantų. Be bankinių kreditų bepradėdant nėra įmanoma išsivers-ti, jei neturi gausaus būrio sa-vių darbininkų, nes vidutiniam ūkiui vien tik derlių nuimant reikia apie 6—8 tūkst. dol. pa-samdyti pagalbinei darbo jė-gai, o kur ūkio išlaikymo, pa-tręšimo, priežiūros ir kitos iš-laidos.

Ūkiams, neturintiems pripa-zintos teisės tabaką auginti, bankai kreditų neduoda dėl to, kad jie nėra tikri, ar bus nu-pirkta tabako derlius. Asme-nys, turį atliekamo kapitalo ir įjėškodami, kur už jį gauti augstus procentus, perdirbda mi paprastus ūkius į tabaki-nius, padaro gražų biznį. Jie, pav., nuperka paprastą ir ap-leistą ūkį, padaro visus įrengi-mus, išgauna teisę auginti ta-baką ir parduoda už du ar dau-giau kartų augstesnę kainą. Tai savotiškas biznis ir visai neblogas, bet kol kas ne mums. Daugiau bus.

PAŽINKIME KANADĄ

Atkelta iš 7 pusl.

lauko, bet ir iš vidaus, Juoza-paitis statys kuklesnę, tik sa-vo šeimos reikalam, vilą.

Kitoje pusėje išplanuoto par-ko, prie paties kelio yra vėl užrėžta pardavimui 60 sklypų. Todėl norėtusi tikėti, jog ne-atslūgus mūsų tautiečių susido-mėjimui šia gražiąja vasarvie-te, vieną gražią dieną tikrai tu-rėsime lietuviškąją koloniją, tuo labiau, kad ir iš naujojo ploto, nelaukdami net vasaros lietuviai jau renkasi geresnius sklypus.

rinėje Amerikoje. Šis trėmi-mas tačiau paliko mums vieną iš gražiausių Šiaurės Amerikos pasakų — „Evangeline“, pasaka apie jauną akadietę, kuri bu-vo atskirta nuo savo jauno mi-limo naktį prieš vestuves ir kuri jo įjėškio Naujojo Angli-joje tol, kol ji surado, beveik 60 metų vėliau... (CS).

KANADOS DARBO UNIŲJŲ NARIŲ SKAICIUS.

VEDYBINIS SKELBIMAS.

Lietuvaite (netekėjusi ar našlė), vedybų tikslu atsiliepk lietuviui vidutinio amžiaus. Ra-šyti: Post Box 71, 324 Queen Str. W. Toronto, Ont.

Nuo antrojo pasaulinio karo pradžios ančių skaičius kana-diskose darbo unijose patrigu-bėjo. Didėjantis unijų narių skai-čius 1952 m. sausio mėn. 1 d. pasiekė 1.146.121. Šis padidė-jimas per 1951 metus sudarė 93.250.

Daugiau kaip 30 nuosimčių visų apmokamų darbininkų, iš skyrus žemės ūkį, priklauso unijom-sąjungom.

Maždaug trys ketvirtadaliai visų unijų buvo trijose provin-cijose — Quebec, Ontarijoje ir Britų Kolumbijoje. Daugiau kaip pusė buvo Ontarijoje ir Quebec.

Didžiausia darbininkų pro-porcija unijose buvo transpor-te, beveik du trečdaliai, kai tuo tarpu gamybinėje industrijoje tik apie 40 nuosimčių darbinin-kų priklausė unijom. (CS).

SUDARANTIEMS NAMŲ PIRKIMIMO SUTARTIS

Kanados teisininkų žurna-las Lex išskelia mintį, kad dau-guma sutarčių, kurios namų pardavėjų yra vartojamos, yra daugiau pardavėjo apsaugai, ne-gu pirkėjo. Šios sutartys, ku-rios yra žinomos kaip „Offers of Purchase“, gali turėti sekan-tį paragrafą:

„Yra sutarta, kad neturima jokių kitų aprašymų, garantijų, antraeilių sutarčių arba są-lygų, kurios paveiktų šią su-tartį, arba nejudomą turimą, ar ba šį patvirtinimą, kuris čia iš-reikštas raštu“.

Iš to seka, jei po tokios su-tarties pasirašymo yra surasta sugedimų name, pirkėjas turi mažai vilčių atgauti savo pini-gus iš pardavėjo.

Žurnalas užtat pataria namų pirkėjams, paprašyti savo tei-sininkų, kad jie į pirkimo su-tartį (offer of purchase) įrašytų apsaugojančias klauzules. Jei teisininkas taip daro ir par-davėjas atsisako nuo tokios su-tarties, tada pirkėjui būtų ga-lima patarti nepirkti to pasiū-lyto namo. (CS).

W. A. LENCKI,

B. A., L. L. B.

TEISININKAS —

Advokatas — Notaras

100 Adelaide St. W.

Room 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

PARDUODAMI NAMAI

Visose miesto dalyse
Taip pat turime naujų namų su žemu įmokėjimu nuo 2500 — 3000 dol. Mielai Jums pa-rodysiu ir suteiksiu daugiau informacijų.

A. TAMULAITIS

Tel. MA 1177

Namų OR 2657

A. W. FARLINGER

Real Estate

2000 Yonge St. Toronto.

DĖMESIO!

Lietuviai Elektros — Radio Technikas

ANTANAS ČEPONIS

Taisau, patikrinu, prijungiu ar perstatau:

europietiškus ir vietinius ra-dijo aparatus, patefonus, vi-sų paskirčių automatus.

Kintamos ar tiesioginės srovės motorus.

Be to, apimu namus pilnam instaliavimui ar pakeitimui srovės, duodu techniškus patarimus.

Skambinti telef. KE 1080
190 Wright Ave., Toronto.

F. N. Prebble

REAL ESTATE

1052 A. BLOOR ST. W. TORONTO

JEI PAGEIDAUJATE PIRKTI AR PARDUOTI NUO SAVYBES: HOTELIUS, BIZNIUS, NAMUS, FAR-MAS, PRAŠOME KRTIPTIS PAS LIETUVIŲ PARDAVĖJĄ:

J. Rukša

BIURO TELEF.

OL 5176

OL 7193

LA 7570

WILLIAM BENDENA

REAL ESTATE

1555 Dundas St. W. (kampas Sheridan) Toronto.

Pirkdami ar parduodami Namus pasitarkit su mumis) — mielai jums patarnausim!

MOTERISKŲ IR VYRIŠKŲ RŪBŲ

SIUVYKLA

SIUVU MOTERISKUS IR VYRIŠKUS RŪBUS, IL-GAMETIS PATYRIMAS; DIDELIS MEDŽIAGŲ PA-SIRINKIMAS VIETOJE. PRAŠAU ATSIŁANKYTI:

MR. JURGIS EIDUKEVIČIUS

374 Barton Street E., Hamilton, Ont.

LIETUVIAI PAS LIETUVIUS!

MOTERŲ KIRPYKLĄ

961-A Bloor St. W., (prie Dovercourt) II augšte,

„CLARE'S BEAUTY PARLOR“

daro pusmetinius ir vienkartinius šukavimus, kerpa ir dažo plaukus, daro galvos ir veido masažus.

Tel. LL. 8871. Prašoma užsakyti iš anksto.

Savininkės G. Jonušienė ir F. Kupčiūnaitė.

DĖMESIO! Statau naujas alyvines ir kitokias krosnis, taip pat remontuoju senas. Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo kros-neles ir atlieku kitokius panašius darbus.

Pranešų klientams savo naują adresą:

7 HAVELOCK, Toronto, telef. LL 4576

ANT. JUOZAPAITIS

John J. ELLIS,

REAL ESTATE

1072 BLOOR ST. W., TORONTO, Ont.

MALONIŲ IR SAŽININGŲ PATARNAVIMU MŪSŲ FIRMA IŠIGIJO GERĄ VARDĄ TORONTO VISUO-MENĖJE. PAS MŪS DIRBĄ VIRŠ 80 ĮVAIRIŲ TAUTŲ AGENTŲ. KASDIEN GAUNAME APIE 60 NAMŲ PARDAVIMUI. TODEL, JEIGU TAMSTA JIESKOSI NAMO, BIZNIO, SKLYPO ir t. t., ATSI-MINK IR SAVO PRIETELIUI PATARK, KAD, VI-SUOSE PIRKIMO - PARDAVIMO — PASKOLŲ GAVIMO REIKALUOSE TAMSTOMS MIELAI PĀ-TARS IR PATARNAUS

P. LEONAS

TEL. ME 2471

BUTO KE 7425

1072 BLOOR ST. W., TORONTO, Ont.

VYRIŠKŲ IR MOTERISKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

Kostiumus ir paltus siuvu pagal naujausias madas. Tu-riu didelį pasirinkimą įvairių angliškių ir vietinių medžia-gų. Visus darbus atlieku pigiai, skoningai ir punktualiai.

ED. KONDRAČAS.

1113 A Dundas St. W. (netoli Ossington). Toronto.
Tel. LL 9626.

LIETUVIAMS HAMILTONE PRANEŠAMA, KAD

Juozas VALEVICIUS

perėjo dirbti į nekilnojamo turto,

REAL ESTATE

pirkimo — pardavimo sritį.

Atstovauja Kanadoj didžiausią nekilnojamo turto įstaigą

ERNEST RIDOUT REAL ESTATE Ltd.

Pasitarkit prieš pirkdami ar parduodami

Skambinkit ar užiekit į įstaigą 913 Main St. E. Tel. 9-4121, namų 5-3847.

HAMILTON

PER HAMILTONO KIVANIS

klubo iškilmingus pietus, Ontario Aukščiausiojo Teismo teisėjas C. W. Gibson savo kalboje palietė pilietybės klausimą Kanadoje, pareikšdamas, kad Hamiltone yra per 2.200 asmenų, nemokančių anglų kalbos. Šis skaičius prašoka 10.000 skaitlinę. Toliau, C. W. Gibson pareiškė, kad reikia su rasti priemones šio klausimo išrišimui, suteikiant aglimybę naujiems kanadiečiams, suradimo geresnio kelio jų išmokymo anglų kalbos. Kaip pavyzdį, minimas asmuo, nurodė čekų teisėją, dirbantį Montrealyje pilno fabriko.

Labai dažnai galvojama apie emigrantus, (cituoja ištisai A. T. teisėjo žodžius) kaip žmones, tiesiančius rankas mūsų (kanadiečių — Kbr.) pagalbos, užmiršdami, kad tos rankos, daugeliu atveju, yra gabios amatuose, mene. Iš tokių rankų turėtume daug naujos.

Toliau, C. W. Gibson, patarietė pilietybės istoriją, pažymėdamas, kad teisėtai Kanados pilietybė buvo patvirtinta Kanados Pilietybės Aktu 1946 m., nors Kanada, kaip valstybė, jau seniai pripažinta kitų tautų. Tačiau paskiro individo padėtis (atsižvelgiant į patvirtintą pasaulio tik paskutiniiais metais.

Kiekvieno asmens pareiga yra uždokumentavimas gero pilietyškumo, parodant, kad geras charakteris yra truputį daugiau, negu trūkumas policijos kartotekos (record'o).

Pažinimas Kanados geografijos, istorijos ir vidaus valdymo formų yra taip pat svarbūs veiksniai pilietybės gavime.

Kbr.

ŠI SEKMADIENI,

„po nuovgtų“ savo laisvų nuo darbo valandų, Hamiltono Lietuvių Choro dalyviai išeina į

sceną su pirmu viešu koncertu-krikštynomis.

Atrodo, kad dar taip neseniai, tvirtos choro vedėjo V. Untulio rankos apėmė dainos mėgėjus Hamiltone, dar taip neseniai matėme juos „neoficialiai“ pasirodant 16 Vasario minėjime, kai štai, po 2-jų darbo mėnesių HL choras „Rūta“ išeina į sceną su pilnu koncertu.

Linkime iš širdies šiai Hamiltono reprezentacinei grupei, žengti dideliais žingsniais pirmyn, su skambia lietuviška daina, dažnai mums puolant į didelę nostalgiją — pakelti dvasioje, o svetimtaučių atžvilgiu — paveržti jų širdis Didvyrių šaliai.

Hamiltono Lietuvių Choro koncertas - krikštynos įvykis Westdale salėje (ten kur buvo 16 Vasario minėjimas). Su sidomėjimas šiuo koncertu yra labai didelis, tad tikime, kad mokyklos didžiąją auditoriją užpildys ne tik hamiltoniečiai, bet ir iš apylinkės lietuviai. Koncerte taip pat dalyvauja ir Hamiltono tautinių šokių grupė.

Krikšto tėvais yra mūsų ministeris V. Gylis su Ponia ir Hamiltono m. burmistras L. Jackson su Ponia. Pradžią 6 val. v.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Hamiltone, prarastas KLB Hamiltono valdybos š. m. gegužės

SOTUS ALKANAM PADĖK

AID OVERSEAS, INC., 3133 S. HALSTED ST. CHICAGO 8, U. S. A.

Bendrovė siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Pristatymas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Pilnas draudimas:

Siuntinys Nr. 6		Reikalaukite pilno siuntinių sąrašo.	
A. 10 sv. cukr.—\$ 2.60	5 sv. baltų kv. miltų	1 sv. deg. kavos	1 sv. šokolado
B. 20 sv. cukr.—\$ 4.70	3 sv. gr. kiau. taukų	1 sv. kakavos	2 sv. kakavos
Siuntinys Nr. 7		Siunt. Nr. 19 — \$ 9.95	4 ½ sv. cukraus
A. 10 sv.kv. miltų \$2.50	1 sv. šokolado	4 sv. rūk. lašinių	2 gab. tualet. muilo
B. 20 sv.kv. miltų \$3.90	1 sv. kavos	2 sv. kiau. taukų	Siunt. Nr. 22—\$ 5.50
E. 9 sv. kiau. t. \$ 5.25	Siunt. Nr. 12—\$ 6.40	2 sv. margarino	3 sv. gr. kiau. taukų
Siunt. Nr. 11—\$ 6.50	2 sv. rūkytų lašinių	2 sv. marmelado	3 sv. rūkytų lašinių
5 sv. cukraus	2 sv. kiau. taukų	1 sv. deg. kavos	3 sv. cukraus
			1 sv. šokolado

mėn. 3 d. Rytė, italų bažnyčioje atlaikytos pamaldos su atitinkamu pamokslu kun. Dr. J. Tadarauko ir vakare, Daina vos salėje, įvyko minėjimo aktas.

Minėjimą atidarė pirm. inž. J. Kšivickas, kviesdamas atsi stojimui pagerbti visas mirusias motinas. Toliau, į prezidiumą buvo pakviestos daugiausiai motinos, įteikiant joms organizacijų pirmininkų-atstovų dovanas. Po J. Giedraičio paskaitos sekė meninė dalis, kurią atliko šeštadieninės mokyklos mokiniai ir J. Ateitininkų kuopa, su deklamacijomis, vaizdeliais ir t. t. Programoje dalyvavo: A. Gurgšdytė, L. Sukytė, sesės Verbickaitės, L. Latauskaitė, S. Martinkutė ir A. Kromauskaitė.

HLDMT „AUKURAS“

sezono uždarymui stato ne žymesnių veikalių ištraukas, bet Gustaičio „Sekminių vainiką“. Ši premjera turėjo išvyti šviešos rampą per Hamiltono lietuvių parapijos bažnyčios pašventinimą — parapijos salėje, po bažnyčią.

Teko patirti, kad Statybos Komitetas, tą dieną (birželio mėn. 7 d.) nusprendė surengti didelę gegužinę. Kbr.

VASAROTOJŲ DĖMESIUI

Esant gražiam orui, šį sekmadienį V. Narušis kviečia tautiečius aplankyti jo gražųjį ūkį

LAKE MEDAD.

Puiki ežero pakrantė, laiveliai, jojimui arkliai, gera muzika. Užkanda ir atsigaviniama vietoje. R. R. 1, Burlington, Ont.

LIETUVIS LAIKRODININKAS**ŽUKAS ANTANAS**

408—8th Ave, Ville Lasalle, Que.

Kreiptis vakarais po 6,30 val.

TEL. FA 0209

Joe's Butchery & Grocery

1918 FRONTENAC ST. (prie Ontario St.)

(buvusi Juozo Paplauskio)

SAV. JUOZAS LAURINAITIS.

Visų rūšių maisto produktai ir įvairios mėsos bei mėsos gaminiai.

Gaminame šviežias ir rūkytas lietuviškas dešras. Taip pat prieinama kaina patarnauju sunkvežimiu.

Rūta

LIETUVIŠKA MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ

JŪSŲ PATARNAVIMUI

PRAŠOME APLANKYTI

7730 Broadway St. (kampas 8 Ave.).

Ville Lasalle.

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

J. GRAŽYS

SIUVU NAJUS IR

TAISAU SENUS

KAILINIUS PALTUS.

DUODU GERĄ KAILIŲ

PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU

SAŽININGAI

IR ŠVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS

KAIP KITUR.

7437 BLOOMFIELD,

Park Extensio.

CRescent 2279.

Kreiptis po 6 val. vakaro,

šeštadieniais — visą dieną.

„SEKMINIŲ VAINIKAS“

Po vaidinimo šokiai ir buftas. Pradžią: 7 val. vak.

Aukuras.

DIDELIO PATYRIMO VALYMAS - TAISYMAS DE LUXE CLEANERS

Paėmimas ir pristatymas dieną ir vakarais.

Sav. P. Rutkauskas Tel.: NE 5-0303; 143 — 8 Lachine.

Lietuviška moterų kirpykla

DARO ŠUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPA-

LAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT.

Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ (B. M. Dodon).

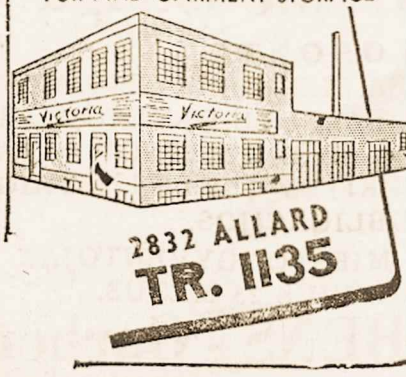
2521 CENTRE St., Montreal.

Fitzroy 3292.

EXPERT CLEANING & DYEING
SERVICE FOR CLOTHES AND
HOUSE FURNISHINGS OF
ALL DESCRIPTIONS
MINOR REPAIRS.
RUGS AND CHESTERFIELDS
CLEANED

CITY-WIDE PICK-UP
AND DELIVERY
FUR AND GARMENT STORAGE

2832 ALLARD
TR. 1135

MONTREALIS 2832 ALLARD TR 1135

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaustus nuo lietaus uždedami jiems „Drex“, kad neperleistų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiausios rūšies kilimus ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius. Sutaisme rūbus (išsirimus), išsiuваме sagas ir pan. Kiekvieną or derį paimame iš namų ir pristatome į namus. Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti: TR 1135, galima šaukti lietuviškai.

Lietuviai savininkai:

J. Matulaitis,

J. Kriaučiūnas,

A. Majauskas.

Moteru Rubu Siuveja

siuvu paltus, kostiumus ir sukneles. Darbas augštos kokybės, kainos prieinamos.

STASĖ VENCKIENĖ

6702 Des Erables, Montreal (kampas St. Zotique).

Audžiu tautinius rūbus.

JUOSTAS, PAGALVĖLES, STALTIESELES, UŽUOLAIDAS ir kt. NEAUŠTOS KAINOS. 288—6 Ave. Ville LaSalle. Ald. Bobėnaitė-Puniškienė.

Atstovavimas įstaigose, patvirtinti dokumentų vertimai ir nuorašai, kalbinė pagalba turto sandėriuose, teismuose, mokesčių, imigracijos, vizų ir kiti reikalai

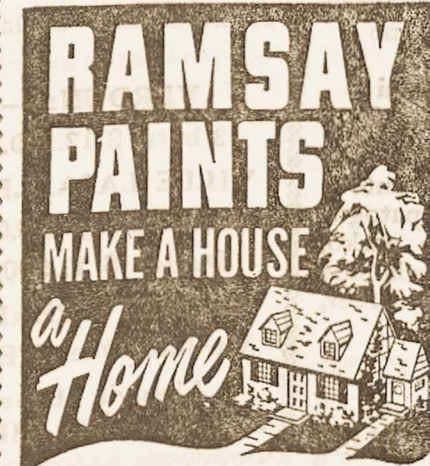
Jonas Žmuidzinas

Paryžiaus universiteto dipl. teisininkas:

3420 Drummond, Montreal, P.Q., Canada. Tel.: PL 6580

VICTOR HARDWARE

5939 MONK Boulevard, MONTREAL. Tel.: FI 1492
SAVININKAI BROLIAI BRATAUSKAI

There is a
RAMSAY PAINT
for INTERIOR
or EXTERIOR USE!

in FLAT
SEMI-GLOSS
GLOSS
FINISHES

PERKANTIEMS DAŽUS GALONAIŠ, NAMŲ SAVININKAMS DUODAMA 20% NUOLAIDA.

CROSLEY RADIO ir TELEVIŽIJA

C. C. M. DVIRAČIAI

PASINAUDOKITE SPECIALIA VISŲ PIRKINIŲ NUOLAIDA, TAIKOMA LIETUVIAMS!

STAIGMENA KANADOJE!

GERAI PAŽISTAMAS IŠ TĖVYNĖS IR TREMTIES LAIKŲ STUDENTŲ KVARTETAS, VAD. J. JAROŠEKO DUOS TRIS

koncertus

KANADOJE. DALYVAUJA: L. JAROŠEKAS, A. PEŠKYS, V. DARGIS, A. PAULIONIS. AKOMP. KOMP. ST. GAILEVIČIUS.

Toronto

Š. m. gegužės mėn. 22 d. (penktadienį), UNF salėje, 297 College St. Po koncerto smagus šokiai, griežiant TLO Trimitas. Turtingas bufetas. Pradžia 7 val. vakaro.

St. Catharines

Š. m. gegužės mėn. 23 d. (šeštadienį) Lenkų veteranų salėje, 34 Facer St. Po programos jaukus pasilinksminimas ir turtingas bufetas. Pradžia 7 val. vak.

Hamilton

Š. m. gegužės mėn. 24 d. (sekmadienį) St. Michael salėje, 213 James St. N. Pradžia 7 val. vak.

KLB Toronto, St. Catharines ir Hamiltono ap. Valdybos.

MONTREAL

ORGANIZACIJŲ ATSTOVŲ SUSIRINKIMAS

KLB Montrealio apylinkės valdyba geg. 9 d. buvo sukvietusi Montrealio mieste esančių lietuviškų organizacijų pirminkų arba juos pavaduojančių susirinkimą, kurin atsilankę apie 15 organizacijų atstovai. Pirminkaujant inž. L. Balisui ir sekretoriaujant J. Puniškai buvo apsvaistytas dienotvarkė. Daugiausia kalbų buvo dėl šio ir numatomų panašių susirinkimų formos. Vieni siūlė, Toronto pavyzdžiu, tokį susirinkimą vadinti ar laikyti Montrealio organizacijų seimeliu. Kiti išsiginčiję naujos organizacijos ir labai priešinosi, bijodami demokratijos... Vis dėl to, likti visai be jokio juridinio statuso buvo nei patogu, nei prasminga. Pasisakyta, kad tokie susirinkimai būtų, viena, — permanentiški, kita, — šaukiami svarbesniais atvejais, o galutinis susirinkimų - sambūrio formos klausimas liko atidėti. Be to, pasisakyta, kad tokie susirinkimai reikia pabandyti pritraukti dar kitas, šiame susirinkime nedalyvaujančias organizacijas.

Iš dienotvarkės svarstyty klausimų pažymėtina: 1. Lietuvių Dienos ruošimo klausimas.

REIKALINGA namų ruošai moteris ar mergaitę, geruose namuose, mozoje šeimoje. Duodamas atskiras kambarys. Skambinti RE 3-2133.

REIKALINGA namų ruošos darbininke šeimai su vienu vaiku.

Patogus kambarius su atskira prausykla. Tai puiki tarnyba, norint turėti pastovią vietą. Rašant, prašoma nurodyti amžių, patyrimą ir pageidaujamą atlyginimą.

Advertising Associates, 1201 Guy St., (2 augštas), Montreal.

REIKALINGA mergina ar moteris diržų fabrike. Pageidaujama susipažinusi su Singer siuvama mašina.

Kreiptis Monarch Belt 4 augš., 205 Vitre St. W., Montreal.

REIKALINGAS jaunesnio amžiaus prityręs dažytojas namų vidaus ir išorės dažymo darbams.

Skambinti L. Jaugeliui PL 7588, 3805 Arcade St., Montreal.

IŠNUOMOJAMAS fronto kambarys su visais patogumais, prie Šv. Juozapo parko, gražioj vietoj. Teirautis bile kokių laikų. 5112 Clark Street, Montreal.

Dr. E. Andrukaitis

956 Sherbrooke E. Tel. CH. 7236

NEPAPRASTAI!

50 naujų SPRINGFIELD matracų iš pertekliaus dirbtuvėse.

Iki \$ 39.00 vertės — kaina \$ 18.00.

Miegamojo drabužinė \$ 24.

Liukusinis šaldytuvas — nepaprastai pigiai.

4693 Christopher

Columbus

ARNOLD

MANUFAKTURING AGENT.

L. A. S. MONTREALIO skyrius š. m. gegužės mėn. 16 d. 7,30 val. vak. CN Recreationn ASSN Hall 649 Cathcart St. (arti Eaton), rengia

Viešą Pavasario Gėlių Vakarą

Gėlė ROŽĖ, burtų keliu bus premijuota.

Veiks bufetas su alumi ir kitom gėrybėm.

Griek Lapinų kapela.

Iėjimas — 1 dol., mokiniams — 50 ct.

Maloniai kviečiame Montrealio ir apylinkių lietuvių atsilankyti.

L. A. S. Montrealio skyrius.

TORONTO

BAŽNYČIOS STATYBA IR PRANCISKONAI

Atsikėlus į Torontą Pranciškionams ir pradėjus jiems rūpintis naujos liet. parapijos steigimu, o taip pat paaiškėjus, kad Kūrijos (kardinolo) žadeta paskola 100.000 dol. nebebus suteikta, BSF Valdyba nutarė atsistatydinti ir reikalus perduoti numatoma likvidacinei komisijai. Pasekmė šių pasikeitimų Bloor g-vėje nupirktas bažnyčiai statyti sklypas su namu bus parduotas. BSF turimas kapitalas sudaro: apie 7.000 dol. pinigais ir apie 35.000 dol. vertės sklypas, tačiau iš šios sumos 16.000 dol. priklausys Kurijai (perkant sklypą buvo pasiskolinta). Už likusius pinigus numatoma dabartinė Šv. Jono Krikšt. bažnyčia praplėsti. L.

tuanicos orkestro, kurių metu, jaunesiems buvo sveikinimų ir visi dalyviai giedojo ilgaiusių metų. Naujai porai linkime sėkmingo ir laimingo gyvenimo!

Kitos gražios vestuvės tą pat dieną įvyko AV parapijos bažnyčioje, kur buvo iškilmingai sutuokta kita žinoma pora — Zosė Vizgirdaitė ir Juozas Rickus, kuriuos sutuokė gimnastis kun. Rickus. Sutuoktuvės buvo labai gražios. Po šliūbo sekė iškilmingos vaišės, kurių metu jaunesiems pasakyta gražių sveikinimų ir geriausių linkėjimų. Jaunieji išvyko pas jauną tėvus, kurie Ontario provincijoje turi savo farmą. Sėkmės ir laimės naujajai porai!

NELAIMĖS IR LIGOS

Savo darbovietėse susižeidę Antanas Vilimas ir Povilas Budreika. Jie gydosi. Victoria ligoninė atsigulė ir Juozas Parojus, kuris turi patikrinti sveikatos stovį, pagal gydytojų nurodymą. J. Vilišui padaryta nauja kaulų tvarkymo operacija.

EVANGELIKŲ JAUNIMO RATELIS

paskutiniame susirinkime išrinko naują valdybą: pirm. J. Šulmistras, sekr. O. Šimkutė ir reik. ved. p. Naujokas.

TORONTO

ŠALPOS GRUPĖ „DAINA“

savo tradicinį kartuno balių 4 val. p. p. Lietuvių Namuose, ruošia gegužės 16 d. Lietuvių 235 Ossington, šaukiamas s-Name. Pelnas numatomas skirti Vokietijoj vargstantiems lietuviams. L.

„TRIMITO“ PĄSIRODYMAS

gegužės 8 d. UNF salėje turė jo didelį pasisekimą ir susirinkusiems padarė malonią staigmeną.

Muz. Gailevičiaus diriguojamas 12 asmenų orkestras išpildė liet. dainų popuri ir operos Carmen ištrauką. Gražiai pasirodė sol. Marijošius, sudainavęs torodoro partiją, pritariant visam orkestrui. Šį koncertą „Trimitas“ ruošė vienu metu sukvietusiuose lietuvių visuomenė už Trimito parėmimą.

Sveikino kons. Gylis, J. Matulionis, Prielgauskas ir Trimito Krikšto tėvai pp. Kundrotai. Ramoška įteikė dovaną — radijo aparatą. Koncertui pristatė poetas Kastytis, paskaitęs liet. rašytojų kūrinius. Orkestro vadovas p. Jokubaitis dėkojo Toronto lietuvių visuomenė už Trimito parėmimą.

VISUOTINIS „VERSLO“ SUSIRINKIMAS. Gegužės 2 d., sekmadienį, 6,30-8 vv. arba pagal susitarimą tel. ME 2933

Dr. A. VALADKA GYDYTOJAS ir CHIRURGAS 1081 Bloor St. W.-Toronto

priima ligonius ir gimdyves šiokiadieniais nuo 2-4 pp. ir 6,30-8 vv. arba pagal susitarimą tel. ME 2933

Dr. P. MORKIS DANTŲ GYDYTOJAS Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 Bloor W. Toronto 4. i rytus nuo Dufferin St.

Raštinė: OLiver 4451

Margis Vaistinė

JONAS V. MARGIS — VAISTININKAS 19 St. John's Rd. (prie 3131 Dundas St. W.) Toronto. Receptams naujiems ar seniems — tik paskambink ar parašyk — mes pristatysime kuo greičiausiai. Pristatymas visa me mieste VELTUI. Taip pat turime: trejos devyneris, ramunėlių, Celsiaus termometrų, (foto reikmenų, mažų vaikų valgių, 4711 odelono, vitaminų ir tt. Telefonas MU 9543. Valandos 9 a. m — 9 p. m.

Užėik ir pailsėsi klausydamas „Trimito“ orkestro

KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ

Lietuvių Namų alučiuose ir ŠOKIUOSE nuo 8 vv

Iėjimas tik 25 ct. TL Namai.

Kalbinė pagalba teismuose, ištuokos, nuosavybės perdavimo ir kitose transakcijose. — Imigracijos, pilietybės, pasakų parūpinimo, civilinės metrikacijos ir kiti reikalai. — Atstovavimas įstaigose. — Dokumentų patvirtinti vertimai, nuorašai ir fotokopijos. — Visokeriopos informacijos. — Lietuvių interesus gina prityrę specialistai, studijavę Ameriko ir Europos universitetuose.

UŽEIKITE ARBA PARAŠYKITE MŪSŲ BIURUI.

JONAS J. JUŠKAITIS

932 Dundas West, Toronto, Canada. Tel. EM 6-4880.

PIRMOJI LIETUVIŲ

Real Estate Istaiga

TORONTE.

NUOSAVYBĖS ARBA BIZNIO PIRKIMO AR PARDVIMO REIKALAI, PASKOLŲ GAVIMO, NAMŲ AR BIZNIO APKAINAVIMO IR TEISINGO PATARIMO REIKALAI KREIPKITE Į MŪSŲ ĮSTAIGĄ BE OBLIGACIJOS.

ESU TORONTO Miesto gyventojas per paskutinius 25 metus.

AL GARBENS - Garbenis

REAL ESTATE and BUSINESS BROKER

1486 DUNDAS ST. W., TORONTO, Ont.

Telefonas LO 2738. Vakarais HY 1543.

J. J. ELLIS, Realtor

383 RONCESVELLES AVE., TORONTO, ONT.

JEIGU NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMUS, FARMAS, GAZOLINO STOTIS, KRAUTUVES AR KITOKIUS BIZNIUS, VISUOMET JUMS MIELAI PATARNAUS MŪSŲ ATSTOVAS

Vytautas Lunys

TELEFONAI: BIURO LA 8000, BUTO LY 2048